

MEMET BAYDUR

KUTU KUTU

(Oyun)

KİŞİLER

Ayşe	: Kırk yaşlarında bir kadın
Tuncay	: Kırk yaşlarında bir adam
Tahir	: Ellibeş yaşlarında bir adam
Fatoş	: Otuzbeş yaşlarında bir kadın
Murat	: Kırk yaşlarında bir adam
Nergis	: Yirmi yaşlarında bir kadın
Canan	: Kırk yaşlarında bir kadın

(Işık. Müzik. JOSEPH HAYDN'ın bir senfonisi. Sahnenin ortasında büyük, kırmızı, kapaklı bir kutu durur. Dekolte siyah bir elbise ve elindeki şık bastonuyla güzel bir kadın, AYŞE, seyirciye göre sağdan girer, gider kutunun üstüne oturur. Müzik devam eder. Soldan kadife pantolonu, botları, uzun pardesiisiyle dağınık saçlı bir adam girer. TUNCAY. Elinde kırmızı kutudan daha küçük, mavi bir kutu vardır. Mavi kutuyu, kırmızı kutunun yanına bırakır. Ayağını mavi kutuya dayar. AYŞE ile TUNCAY, kımıldamadan seyirciye bakarlar. Sağdan elinde kırmızı kutudan küçük, mavi kutudan büyük, sarı kutusuyla TAHİR girer. TAHİR elli yaşlarında bir sokak serserisidir. Evi barkı yoktur. Kutuyu –sarı kutuyu– kırmızı kutunun sağına koyar, içini açar, kahverengi bir kesekâğıdına sarılı bir şişe çıkarır, sarı kutuyu kapatır. Bir an, AYŞE ile TUNCAY'a bakar. Dudak büker. Sarı kutunun üstüne oturur. Hep beraber seyirciye bakarlar. Soldan FATOŞ girer; mavi kutusuyla. FATOŞ'un kutusu mavidir ama silindir şeklindedir ve kendi boyu kadardır. FATMA, mavi silindir kutuyu, TUNCAY'ın mavi küp kutusunun yanına diker. TUNCAY'a benziyordur giysileri, ama renkleri başkadır. FATOŞ son derece güzel, kısa saçlı, alımlı ve sanki biraz dağınıktır. Silindir kutunun önünde durur ve güllümser. Şimdi... kaç kişi etti? AYŞE, TUNCAY, TAHİR ve FATOŞ. Sağdan MURAT girer. Elinde yeşil –ama güzel bir yeşil– ve deri bir top vardır. Bir ağırlık topu. Büyük. MURAT elli yaşlarında, siyah takım elbiseli ya da beyaz takım elbiseli bir adamdır. Topu sol tarafa koyar. FATOŞ'un silindir mavi kutusunun yanına

ve topun üstüne oturur. Bir sigara yakar. Hep beraber seyirciye bakarlar. Müzik sürer. Sağdan CANAN girer. Kızıl saçlı bir hatun. Elinde siyah bir kutu vardır ama yanru yumru, dökülen bir kara kutu. Çok gezmiş görmüş, örümcek ağı, yosunlu, midyeli, batık gemi gibi bir kara kutu. Diz boyu yüksekliğinde perişan bir kutu. CANAN da kutusunu öbürkülerin yamacına yerleştirir titizlikle. O da ayağını kutuya dayar TUNCAY gibi ve seyirciye bakar. Tablo. Müzik sürer. Işık yavaşça yiter. Işıktan sonra müzik de yavaşça yiter. Işık. Sahnede yalnızca kutular vardır. Soldan MURAT girer.)

- MURAT : Kime anlatsam, kime anlatsam? (Sıkıntı, telaş, hüziin!) Kime? (Sessizlik) Kime? (Bağırır) Kimse yok mu?! (Kırmızı kutunun kapağı aralanır, bir el görünür. NERGİS'in eli.)
- NERGİS : Var.
- MURAT : Hı! Ne?
- NERGİS : Kimse yok mu diye sordunuz da... Var diyorum ben de.
- MURAT : Sen kimsin?
- NERGİS : Nergis.
- MURAT : Ne arıyorsun o kutunun içinde?
- NERGİS : Bir şey aramıyorum. Ben iki gündür burada yaşıyorum.
- MURAT : Ne demek burada yaşıyorum. Bu parkta, bu... modern heykelin içinde mi yaşıyorsun?
- NERGİS : İki gündür.
- MURAT : Ne halt etmeye?
- NERGİS : Evden kaçtım da...
- MURAT : Haa, iyi bok yedin.
- NERGİS : Kimsé yok mu dediniz ya... ben... varım. (Sessizlik.)
- NERGİS : Ne söylemek istiyordunuz beyfendi?
- MURAT : Bu... bu memleketin çivisi çıktı iyice.

Çoluk çocuk parklarda heykellerin içinde yatıyorlar artık. Çivi... çıkmış buluyor.

- NERGİS : Bunu mu söylemek istiyordunuz?
- MURAT : Neyi?
- NERGİS : Çivi.
- (Sessizlik.)
- MURAT : Ne çivisi?
- NERGİS : Memleketin çivisi.
- MURAT : Ne? Haa, yok canım.. Küçük bir köpeğim var benim.
- NERGİS : İşte bunun için kaçtım evden.
- MURAT : Ne ilgisi var!
- NERGİS : Neyin?
- MURAT : Benim küçük bir köpeğim var diye sen niye evden kaçıyorsun?!
- NERGİS : Biraz önce memleketin çivisi diyordunuz, şimdi küçük köpeğim var diyorsunuz.
- MURAT : Eee?
- NERGİS : Babam da sizin gibidir. Dış Ticaret Açığının büyümesinden söz ederken aynı ciddiyetle Beşiktaşlı Feyyaz'ın sakatlığını anlatmaya başlar, tam oraya dikkat ederken bir de bakarım Yunanistan'daki seçimlerden söz ediyor, gözü mü kırparsam pastörize süt yapımının neden başarılı olamayacağını anlatırken, güzellik yarışmalarında dönen dolaplara geçer. (Kutunun içinde ayağa kalkar, olağanüstü alımlı, güzel bir genç kızdır NERGİS. Siyah ve bol bir pantolon ve beyaz bir erkek gömleği giymiştir. Ayağında - henüz görmediğimiz- beyaz basketbol ayakkabıları vardır) Sizin gibi... memleketin çivisinden küçük köpeğe inanılmaz bir doğallıkla geçer. Artık dayanamadım ve... kaçtım evden.
- MURAT : Baban... saçmaladığı için mi kaçtın?
- NERGİS : Korkutuyor beni.
- MURAT : Baban mı?

NERGİS : *(Kutudan çıkar)* Hayır canım. Saçmalık. Saçmalık korkutuyor beni.

MURAT : Kaç yaşındasın sen?

NERGİS : Yirmi.

MURAT : İnsan yirmi yaşında saçmalaktan korkar mı?

NERGİS : *(Uzun uzun bakar MURAT'a)* Saçma olandan korkmak için illâ yaşlı başlı, kelli fellî, oturaklı biri haline gelmeyi mi bekleyeceğiz?

MURAT : *(Yeşil topun üstüne oturur, efkârlî)* Benim küçük bir köpeğim var.

NERGİS : Evet. Biliyoruz. Ayrıca memleketin çivisi de çıktı.

MURAT : Anlaşamıyoruz.

NERGİS : Köpeğinizle mi?

MURAT : Hayır. Ben... sizinle...

NERGİS : *(Tam yanıtlamak üzereyken dışarıdan bir ses duyulur. Birisi garip bir tirkîl söylemektedir. Lori lori lorî, lori lorîii! NERGİS hemen kırmızı kutusuna döner, kapağını kapatır. Sağdan TAHİR girer, elinde kahverengi kesekâğıdı kaplı şişesiyle.)*

TAHİR : Lori lori lori, lorîii...

MURAT : Ya Rabbim, sen bana sabır ihsanıyla Allahım!

TAHİR : Lori? *(Dürur)* Siz de mi?

MURAT : Nasıl, anlamadım?

TAHİR : Oysa efendi bir insana benziyorsunuz.

MURAT : Anlamadım.

TAHİR : Efendi bir insan... değil misiniz yani?

MURAT : Hayır, sözcükleri duydum da... ne demek istediğinizi anlamadım.

TAHİR : Ben buraya gelir gelmez, Ya Rabbi, sen bana ya Rab, bana sabır ihsan eyle demedin mi ey şaşkın?!

MURAT : Dedim mi? Demişimdir herhalde.

TAHİR : Söz konusu dosyanın benimle uzaktan yakından ilişkisi yoktur efendim. Bunu burada böylece bildirmekten şeref duyuyorum! *(Hazırola geçip, kesekâğıdından*

ıçer.ı)

MURAT : Küçük bir köpeğim var benim. *(Sessizlik.)*

TAHİR : İyi. *(ıçer.ı)* *(Sessizlik.)*

MURAT : Nasıl... iyi?

TAHİR : *(Şarkı söyler)* Hav hav! Benim küçük köpeğim. *(Güler)* Hav!

MURAT : Siz... sarurım alkolün tesirindesiniz.

TAHİR : Yaa. Öyledir muhakkak.

MURAT : Sizi... ciddiye almamam gerekiyor sarurım.

TAHİR : Yaa, öyle işte... sakın ciddiye alma beni...

MURAT : Bu gece... ne oluyor anlamıyorum...

TAHİR : İyi. Ben, hiçbir gece ne oluyor anlamamışım dır.

(Sessizlik.)

MURAT : Hiçbir gece?

TAHİR : Hiçbir gece.

MURAT : Anlaşılır şey değil.

TAHİR : *(Kırmızı kutunun üstüne oturur)* Ne?

MURAT : Gece.

TAHİR : *(MURAT'a bakar bir an)* Haklısın.

MURAT : Oraya... oturmayın... bence.

TAHİR : Bak canım, sevgili arkadaşım... yorgunum. Mordüzen Bulvarından Betonbeyli'ye kadar yürüdüm, oradan da buraya kadar.

MURAT : Hayır ondan değil, bu... kutunun içinde birisi var da...

TAHİR : Hangi kutunun içinde?

MURAT : Üstüne oturduğunuz kırmızı kutunun içinde...

TAHİR : *(Kalkar, sakın, seyirciye sırtını döner, kutuyu inceler)* Yok ya? Bunun içinde bir... insan mı var şimdi?

MURAT : Evet.

TAHİR : *(Düşünür)* Canlı mı?

MURAT : Evet. *(Düşünür)* Son gördüğümde canlıydı.

TAHİR : Neden... orada bulunuyor peki?
MURAT : Anlamadım.
TAHİR : Bu... parkın orta yerinde bu most modern heykelin orta kutusunda ne arıyor bu... insan diye soruyorum.
MURAT : Bilmiyorum.
TAHİR : Açalım mı kutunun kapağını?
MURAT : Bilemeyeceğim onu. Rahatsız eder miyiz, dinleniyor mudur? Oyuyor mudur? Doğru olmayabilir bu.
TAHİR : (*Çok ciddi*) Evet. Belki banyodadır. Belki heykel yapıyordur. Rahatsız etmeye- lim. Bir müsait zamanda yine ararız nasıl olsa.
MURAT : Güzel bir kızdı.
(*Sessizlik. TAHİR, MURAT'a bakar.*)
TAHİR : Kim?
MURAT : Ha?
TAHİR : Kim?
(*Sessizlik.*)
MURAT : Kim, kim?
TAHİR : Kız?
MURAT : Ne kıızı?
TAHİR : Kutudaki kız.
MURAT : Haa, o kız.
TAHİR : Yaa, o kız.
MURAT : Ne olmuş o kıza?
TAHİR : Bilmem. Güzel bir kızdı dedin de... ondan ötürü sordum.
MURAT : Sen gelmeden önce kutudan çıkıp konuştun benimle.
TAHİR : Ne dedi?
MURAT : Kim ne dedi?
TAHİR : (*MURAT'a bakar bir an, içer*) Boşver.
(*Seyirciye göre sağdan AYŞE girer.*)
AYŞE : Merhaba!
TAHİR : Merhabaa, merhamtabaa!
MURAT : Ayşe!
AYŞE : Murat, canım, nasılsın güzelim?
MURAT : Ayşe bu ne kılık? Gecenin bu saatinde burada ne yapıyorsun?

TAHİR : Ne varmış ablamın kılığında? Bence çok güzel! Helâl olsun!
AYŞE : Teşekkür ederim.
TAHİR : Bir şey değil anam, yeter ki sen ortalıkta ol! Optüm.
AYŞE : Ben de.
MURAT : Ayşe?! Ne... oldu sana?
AYŞE : Bir şey olmadı canım, nedir bu telaşın?
TAHİR : Valla ben de anlamıyorum ablacım...
AYŞE : (*MURAT'a*) İş buldum. Hayatımı kazanıyorum canım.
MURAT : Ne işi? Senin çalışmaya ihtiyacın yok ki?
AYŞE : Çalışmak senin için bir ihtiyaç mı Murat?
TAHİR : Hoş geldin abla, buyur otur, bir şey içer misin? Ben de çalışmaya pek bir ihtiyaç gözüyle bakmam biliyor musun!
MURAT : (*AYŞE'ye*) Paraya ihtiyacın yok senin!
TAHİR : (*AYŞE'ye*) Para dediğin nedir ki ablacım? Bugün var, yarın yok.
AYŞE : (*Güler*) Haklısınız beyefendi, ben... para için çalışmıyorum.
MURAT : (*Güler, alaycı*) Belli oluyor.
TAHİR : Para... yalnızca atyarışları ve içki için gerekli, devlet tarafından çeşitli renklerde basılan bir kâğıt parçasıdır. Hey hoyt! Nokta!
AYŞE : (*MURAT'a*) Kentimizin belediyesi büyük bir projeyi gerçekleştiriyor Murat.
TAHİR : ...leştiriyor! Şerefe! (*İçer.*)
MURAT : Neymiş o proje?
AYŞE : Parklar ve Sirkler.
(*Sessizlik.*)
TAHİR : Parklar... ve... neler?
MURAT : (*AYŞE'ye*) Bu ülkenin çivisi çıktı iyice...
NERGİS : (*Kutunun kapağını aralayıp, kafasını çıkarır*) Bunu daha önce duymuştum.
AYŞE : Nergis? Merhaba canım, nasılsın?
MURAT : Tanışıyor musunuz?
AYŞE : Nergis, belediyemizin parklar ve sirk-

TAHİR : ler projesinin önemli unsurlarından biri.
: Bir insanın, unsur haline gelmesi acıklı bir durum.

NERGİS : Ben memnunum halimden...
MURAT : (NERGİS'e) Evden kaçtığımı söylemiş-tin bana!

NERGİS : Kaçtım. Doğruyu söylemişim. Her za-manki gibi.

MURAT : Mutsuz olduğumu sanıyordum.
NERGİS : Mutsuzum.
AYŞE : (MURAT'a) Bütün bunlar genç bir insa-nın belediyemizin parklar ve sirkler pro-jesinde görev almasını engeller mi?

TAHİR : Ama ne!
MURAT : Bu arkadaş, burada, bu... anlamsız heykelin içinde yatıp kalktığını söylü-yor!

NERGİS : Evet.
AYŞE : Ne var bunda?
MURAT : Belediye bu kırmızı kutunun içinde ya-tıp kalkması için para mı ödüyor ona?

AYŞE : Elbette. Genç bir arkadaşı burada be-davaya yatıramayız ya! Ayrıca o kırmı-zı kutu dediğin şey Mehmet ve Bedri Beylerin birlikte yarattıkları, evrensel bir mesajı olan çağdaş bir heykel.

MURAT : Anlıyorum.
TAHİR : Ben anlamıyorum.
NERGİS : Aman Tahir Abii, başlama yine.
MURAT : Tanışıyor muydunuz?
TAHİR : Nergis daha yeni burada, bu parkta... Bense, yedi yıldır bu kutuların karşısın-daki şu bankta heykel olarak çalışıyo-rum. Belediye beş kuruş bile ödemedi daha...

AYŞE : Adınızı, soyadınızı, iyi hal kâğıdınızı ve altı vesikalık fotoğrafınızı verin, en-cümene sunalım, bir şeyler düşünürüz.

MURAT : Tahir Bey'i de mi işe alacaksınız?
NERGİS : Ne güzel olur!
TAHİR : Yalnız... bir dakika, ben işe girerim

girmesine de... çalışmam. Maaşı, likit beslenme mad-delerine yatırır, parkta bana göstereceğiniz yerde hey-kel gibi oturur, dengeli beslenmemi sürdürürüm yani. O kadar, tamam mı canım ablacağım?

MURAT : İnanılır şey değil!
AYŞE : Ay çok hoş, ay çok dahiyane bir fikir... bununla meşgul olacağım. Daha önce çalıştınız mı?

TAHİR : Çok. Atyarışlarında, cenazelerde...
NERGİS : Ayşe?
AYŞE : Efendim canım?
NERGİS : (MURAT'ı gösterir) Beyefendiyle tanı-şıyorsunuz di mi?

AYŞE : Nişanlıydık.
MURAT : Ayrıldık.
AYŞE : Murat, bankacıdır. Annesiyle oturuyor köşkün civarında bir yerlerde. (MU-RAT'a) Ne arıyorsun burada, gecenin bu saatinde?

MURAT : Köpeğimi kaybettim.
TAHİR : Başın sağ olsun abicim, ver bir beşbin kâğıt!

MURAT : Yok, öyle değil, burada gezdiriyor-dum, yok oldu ortalıktan.
AYŞE : Vah vah... Fifi'yi mi arıyorsun yani şimdi burada?

MURAT : Onun gibi bir şey... (NERGİS'e bakar) Arkadaşla söyleştik biraz, sonra... (TA-HİR'e bakar) bu... beyefendi geldi, onun-la da konuştuk işte. (AYŞE'ye bakar uzun bir an. Duygulu, ko-mik) Nasılsın?

AYŞE : İyiyim.
MURAT : Seni... sık sık düşünüyorum. Gözleri-ni, tenini, saçlarını, ellerini...

TAHİR : Bastonunu?
MURAT : Sevişmelerimizi...
AYŞE : Bir kere öpüştük topu topu... o da apartman aralığında...

MURAT : İki kere.
NERGİS : Ben iki kere kürtaj oldum.

TAHİR : Olsun. Dinimizde yeri var, mübahtır.
MURAT : Bunun bizim sevişmelerimizle ne ilgisi var?
AYŞE : Bir kere öpüştük, hepsi bu. O da apartman aralığında.
MURAT : İki kere, iki kere...
FATOŞ : (Soldan girer, elinde deri kaplı, açınca uzayan, nefis bir korsan dürbünü vardır) İyi akşamlar.
TAHİR : Akşam şerifler hayrolsun ablacım, bir sen eksiktin, buyur!
AYŞE : Aa, Fatoşçuğum, hayatım nasılsın?
FATOŞ : Tuncay'la buluşacaktık burada, gelmedi mi?
TAHİR : Yok henüz gelmedi ama gelir nasıl olsa, eli kulağındadır.
FATOŞ : (Bir TAHİR'e, bir AYŞE'ye bakar) Kim bu adam Ayşe?
AYŞE : Çok hoş bir insan Fatoş'cuğum... eee, isminiz neydi?
TAHİR : Marlon.
AYŞE : Efendim?
TAHİR : Tahir... ama Marlon Tahir diye tanırım.
FATOŞ : Soyadınız yok mu?
TAHİR : Var, olmaz olur mu?
FATOŞ : Nedir?
TAHİR : Branda.
FATOŞ : Brando mu? Soğuk espri...
TAHİR : Öyle, ne yapalım, babamın adı Hıdır, elimden gelen budur.
MURAT : Gerçekten Brando mu soyadınız? Hıdır Bey?
TAHİR : Yok abi, lâfın gelişi işte, nerde bizde o şans? Benim soyadım Zıpkın'dır.
FATOŞ : (Dürbünle TAHİR'e bakar) Tahir Zıpkındır.
TAHİR : Yok, Tahir Zıpkındır değil ablacım, Tahir... Zıpkın.
NERGİS : (MURAT'a) Demek köpeğinizin adı Fifi.

MURAT : (Sıkıntılı) Ben koymadım, annem koydu.
TAHİR : Benim adım da babam koymuş.
NERGİS : Tahir Abi, ne oldu sana bu akşam, anlamıyorum.
AYŞE : Neyi anlamıyorsun Nergis?
NERGİS : Tahir Abiyi... burada oturur, iki saatte bir lâf ederdi, bu gece dili çözüldü, durmadan konuşuyor, her lâfa karışıyor.
MURAT : (FATOŞ'a) Güzel dürbün.
FATOŞ : Güzel di mi? Onsekizinci yüzyıl ortalarında Venedik'te imal edilmiş. Yakınları gösteriyor, çok güzel.
MURAT : Ne güzel. Sizinle tanıştığım için çok mutluyum.
AYŞE : Tuncay ne zaman gelir dersin?
FATOŞ : Burada buluşacaktık.
(Dışarıdan bir köpek havlaması duyulur, sonra belli belirsiz bir marş. Bando elbette, ama tehditkâr değil, tatlı olabildiği kadar tatlı bir marş.)
MURAT : Fifi? Fifi! Canım! Kuçu kuçu kuçu.
(Sağdan çıkar.)
AYŞE : (Ortaya) Bu adam benim nişanlımdı, düşünebiliyor musunuz?
NERGİS : Dün akşam söylediğim şarkıyı hatırlıyor musun Tahir Abi?
TAHİR : Boşver şimdi Nergis... Başka işin mi yok kızım?!
AYŞE : Şarkı mı?
FATOŞ : (Dürbünle TAHİR'e bakar) Söyle haydi Marlon!
NERGİS : Lütfen söyle haydi!
TAHİR : (Mavi kutunun üstüne çıkar, içer, etrafına bakar) Peki... (Şarkı söyler playback eşliğinde)
Ey tût-i mir'ât-i tekellüm
Kıl bülbül-i güzlâra tebüssüm
Lütf et a canım etme teellüm
Kurbân olayım kurbân olayım
Sen gül heman ben nâlân olayım

(Herkes alkışlar.)
 FATOŞ : Nefis. Nefis. Muhteşem.
 AYŞE : Di mi?
 FATOŞ : Şarkının sözlerini pek anlayamadım biraz yani...
 NERGİS : Eyy, aynayla konuşan papağan...
 FATOŞ : Ne?
 NERGİS : Eyy, aynayla konuşan papağan... diye başlıyor şarkının sözleri. Eyy aynayla konuşan papağan... gül bahçesinin bülbülüne gülümse!
 AYŞE : Aynayla konuşan papağan mı gülümseyecek, gül bahçesinin bülbülüne?
 FATOŞ : Kuşların konferansına geldik sanki!
 NERGİS : Eyy aynayla konuşan papağan, gül bahçesinin bülbülüne gülümse biraz... kederlenme a canım lütfen yani! Kurban olayım, kurban olayım...
 (Duraklar. TAHİR'e sorar) Neydi?
 TAHİR : (Kutunun üstüne oturur) Sen gül heman, ben nâlân olayım.
 NERGİS : Sen hemen gül de, ben ayvayı yiyeyim. (Sessizlik.)
 FATOŞ : Nâlân... ayva mı demek oluyor?
 TAHİR : Eh, aşağı yukarı...
 (Soldan TUNCAY girer.)
 TUNCAY : Fatoş, geç mi kaldım hayatım?
 FATOŞ : Bana hayatım deme lütfen.
 NERGİS : Ay çok sinir.
 AYŞE : Tuncaycım hayatım, hoş geldin.
 TUNCAY : (AYŞE'ye) Merhaba Ayşe. (FATOŞ'a) Yine aksiliğin üstünde.
 TAHİR : Hoşgeldiniz abicim.
 TUNCAY : (Kutuları gösterir) Nedir bunlar? Güzelim parkın içine tüy dikmişsiniz!
 TAHİR : Most modern bir sanat eseriyle karşı karşıyasınız! Bedri ve Mehmet Beylerin ortaklaşa becerdiği evrensel ve çağdaş bir tüy! (Sol baştan başlayarak bütün kutulara teker teker dokunur) Yengeç, Ahtapot, Ayıbalığı, Kılıçbalığı, Yılanbalığı, Ca-

navar... (Duraklar) Denizkızı... (NERGIS'i gösterir... Etrafı gösterir) Birkaç balık...
 NERGİS : Tahir Abinin kusuruna bakmayın efendim.
 FATOŞ : Adı Marlon...
 TUNCAY : Ne?
 FATOŞ : Marlon... Brando gibi yani...
 TUNCAY : (TAHIR'e) Memnun oldum.
 FATOŞ : Şarkı da söylüyor.
 TUNCAY : (AYŞE'ye) Ne yaptınız bu parkı Ayşe?
 AYŞE : Nasıl yani?
 FATOŞ : (TUNCAY'a) Valla güzel şarkı söylüyor.
 AYŞE : (TUNCAY'a) Çevreyi güzelleştirmeye çalışıyoruz.
 TUNCAY : (Alaycı) Belli oluyor. Pek güzel olmuş doğrusu.
 TAHİR : (Oturduğu yerden ikinci şarkısına başlar, söylerken ayaklanır, önce tek başına, yalnız... sonra NERGİS'le dans etmeye, hora tepmeye, çulğınca bir zıplırlığa dönüştürür işi.)

Şarkı

Mercan balığına attım oltayı
 Kefah görünce geri kaçtı
 Palamut ağzından ateşler saçtı
 Bu yıl balıkçılık pek yaman kaçtı
 Laka lak lak cumlak cumlak, mastora bak!
 (Laka lak lak cumlak cumlak, mastora bak, defalarca yinelenir.
 Sonunda TAHİR ile NERGİS yorgun, bitkin, kırmızı kutunun kıyasına otururlar, gülererek birbirlerine bakarlar.)

TUNCAY : (AYŞE'ye) Görüyor musun ne yaptığını?
 AYŞE : Neye sinirlendiğini anlamıyorum hayatım.
 FATOŞ : (Dürbünüyle TUNCAY'ı inceler) İçmiş-

FATOŞ : *yatım.*
 : *(Dürbünüyle TUNCAY'ı inceler) İçmiş-*
tir yine...

TUNCAY : *Başka türlü tahammül etmek mümkün*
müdür ey sevgili?

FATOŞ : *Neye?*

TUNCAY : *Bu... kepezeliğe!*

AYŞE : *Kent-bilim diye bir şey var canım.*

TUNCAY : *Yok canım!*

AYŞE : *Bu parkın yanına, yakında bir kule ya-*
pacağız.

TUNCAY : *Ne?*

AYŞE : *Bir kule. Babakule. Çağdaş, modern*
bir şey olacak.

TAHİR : *Ne?*

AYŞE : *Bir... dikilti.*

FATOŞ : *Bir yükselti.*

NERGİS : *Bir... sembol.*

TAHİR : *Neyin sembolü?*

AYŞE : *Çağdaş ve uygar olmanın.*

TAHİR : *Most Modern yani...*

AYŞE : *Evet.*

NERGİS : *Ben izninizle kutuma dönüyorum.*

TAHİR : *(Gülümser) Evet kızım, çok yoruldu...*
biraz dinlen haydi.
(NERGİS, kırmızı kutuya girer, kapağını
kendi üstüne kapatır, TAHİR çıkar, kutu-
nun üstüne oturur.)

TUNCAY : *(FATOŞ'a) Ne yapıyorsun o dürbünle?!*

AYŞE : *Sana bakıyor.*

TAHİR : *İyi geceler. (Kırmızı kutunun üstüne uza-*
nıp uyur.)

AYŞE : *Benim de gitmem gerekiyor. Şeytan*
Havuzu'nun önündeki meydanda kur-
duğumuz öbür heykeli teftiş etmem ge-
reliyor. Belediyenin belediye parkların-
da başlattığı bu sanatsal faaliyet taaru-
zunun bir neferi olarak, her gece bütün
parklardaki heykelleri teftiş ediyorum.
Aman allahım, sanat ne güzel, yaratıcı-
lık ne büyük! Çağdaş ve uygar olmak

nasıl ürpertiyor içimi ve dışımı! *(Bir an)*
 Yine de canım sıkılıyor... yetmiyor içi-
 min sıkıntısını dağıtmaya... belediye
 parklarındaki most modern heykeller!

Şarkı

Niçin a sevdiğim niçin
 Seni sevdim odur suçum
 Turralanmış sırma saçın
 Çözen benden beter olsun

Beter olsun beter olsun
 Çok ağlattın yeter olsun

(Sağ taraftan MURAT girer. Bütün ciddi-
yetiyle "kuçu kuçu" diye söylenerek, iki bük-
lüm sol taraftan çıkar gider.)
 : *(İçini çeker)*

Şarkı

Karadır kaşların kara
 Sen açtın sîneme yara
 Beni eşimden avare
 Eden benden beter olsun

Beter olsun beter olsun
 Çok ağlattın yeter olsun

(TUNCAY ile FATOŞ öpüşürler. AYŞE
onlara bakar. İçini çeker.)

AYŞE : *Güzel geçersin elime*
 Çekerim seni yanına
 Benim şimdiki halime
 Gülen benden beter olsun
 Beter olsun beter olsun
 Çok ağlattın yeter olsun

(Sessizlik.)

AYŞE

: *(FATOŞ ile TUNCAY'a bakar, gülümser)*

Lay lay lom... (Soldan yavaşça çıkar gider. Kar yağmaya başlar lapa lapa.)
(Oyunun bu noktasında, kar yağışı başlar başlamaz, komik ya da trajikomik bir dönüşüm olur. Birdenbire şarkıların, nihaventini ve valslerin, epik olanın, güllünc ve anlaşılır olanın dünyasından... başka bir dil dünyasına kayarız. Kar yağmaya başlamıştır sahneye.)

FATOŞ : (TUNCAY'ı hafifçe iter, yeşil topun üstüne oturur) Beraber ilk kez tatile çıkıyorduk.

TUNCAY : Otomobilin arkasında, senin yanında otuyordum.

FATOŞ : Birbirimize değiyorduk.

TUNCAY : Dokunamıyorduk... ama değiyorduk. (Bir an) Sana bakmaya doyamıyordum.

FATOŞ : Bana... bakmaya doyamıyordun.

TUNCAY : Su içmek için durduğumuz yol kenarında... bir çocuktan bir demet kır çiçeği satın aldın.

FATOŞ : Sen aldın, ben değil. (Sessizlik) Yola çıkınca arkana yaslanıp gözlerini yumdun, kucağında kır çiçekleri.

TUNCAY : İğrenç.

FATOŞ : İki buçuk saat öylece, kıpırdamadan durdun. Güzel bir ölüyü oynuyordun. Sanki... ölümünü gösterir gibiydin bana. Seni... hiç... üzmemem gerekiyordu. İnceydin.

TUNCAY : Kalındım.

FATOŞ : İnceydin.

TUNCAY : Peki.
(Sessizlik.)

FATOŞ : Gözünün içi gülerdi. Üzgün, dalgın bir adamdın.

TUNCAY : İçki içmeye başlamıştım.

FATOŞ : Kentin deniz kıyısındaki bir otelinde, yüz odalı oteldi, dört müşterisi vardı...

TUNCAY : Kış aylarında.

FATOŞ : Senin kaldığın aylarda.

TUNCAY : Boktan bir oteldi.

FATOŞ : Sağlığınla beraber kişiliğini de o günlerde, o otelde yitirdiğini düşünüyorum şimdi... Yalan söylemeye başlamıştın.

TUNCAY : Evet. Hep yalan söyledim.

FATOŞ : Hiçbir yalanını yakalayamadım ama neyi değiştirir bu?

TUNCAY : Hiçbir şeyi.

FATOŞ : İkimiz de biliyorduk...

TUNCAY : ...yalan söylediğimi...

FATOŞ : Antik tiyatroyu hatırlıyor musun?

TUNCAY : Hayır. Hatırlamıyorum.

FATOŞ : O tatil kasabasında, yurdumuzdaki bütün tatil kasabaları gibi bir antik tiyatro da vardı elbette.

TUNCAY : Öyle diyorsan öyledir.

FATOŞ : Senin için hava hoş nasılsa!

TUNCAY : (Gülümser) Evet. Öyle.

FATOŞ : Çimenlerin üstünde uzun uzun... öpmüştün beni.

TUNCAY : Yapmışımdır.

FATOŞ : Elele yürümüştük saatlerce... uzanıp gökyüzünü seyir etmiştik.

TUNCAY : Etmisizdir.

FATOŞ : Orada... o eski tiyatrodaki bana... Hamlet'ten iki sahne oynamıştın. Olağanüstüydü.

TUNCAY : Oynamışım.

FATOŞ : Alkışlamıştım, alkış...

TUNCAY : ...lamışsındır.

FATOŞ : Taşların arasında, nereden çıktığı belli olmayan bir ördek dolaşıyordu. Çok... güzeldi. Ördeğe... hemen oracıkta Cyrano adını koymuştun.

TUNCAY : Portakallı Cyrano!

FATOŞ : Bana... portakallı ördek nasıl pişirilir... onu anlatmıştın.

TUNCAY : Anlatmışımdır.

FATOŞ : Kasabaya dönmek için inişe geçtiğimizde...

TUNCAY : ... güneş batıyordu.

FATOŞ : Hatırlıyorsun.
TUNCA Y : (*Güllümser*) Hatırlıyorumdur herhalde.
(*Sessizlik.*)
FATOŞ : Tökezledin.
TUNCA Y : Tökezlemişimdir.
FATOŞ : Ayağın çok eski bir taş a takılmış ol-
malı...
TUNCA Y : Tökezledim evet.
FATOŞ : Elinle yere dokunup doğruldun he-
men.
TUNCA Y : Avcuma bir taş batmıştı.
FATOŞ : Kanıyordu.
TUNCA Y : Kanamış olmalı.
FATOŞ : Karbeyazı mendilinde sardın elini.
TUNCA Y : Öyle yapmış olmalıyım.
FATOŞ : Gülüyordu.
TUNCA Y : Gülüyordum... belki.
FATOŞ : Eski bir yaraydı, açıldı işte yine dedin.
TUNCA Y : Kente döndüğümüzde kar yağıyordu.
FATOŞ : Çok güzel bir kol saatin vardı.
TUNCA Y : Kol saati mi?
FATOŞ : Her şeyin güzeldi.
TUNCA Y : (*Duralar*) Her şeyim mi?
(*Sessizlik.*)
FATOŞ : Saatini bir gece bileğinden çıkarıp karlı
bahçeye fırlatıp attın...
TUNCA Y : Atmışımdır.
FATOŞ : Sonra... döndün, yürüdü gittin.
TUNCA Y : Gitmişimdir.
FATOŞ : Beraber tatile çıkamadık bir daha...
(*Sessizlik*) Birlikte hiçbir yere çıkamadık
bir daha. Yüzünün değişmesini seyret-
tim uzun aralıklarla! Hani kötü korku
filmlerinde olur ya, genç, ince, yakışıklı
ortaçağ prensi, sevgilisinin gözleri
önünde çirkin, korkunç bir canavara dö-
nüştür filan... sen de giderek...
TUNCA Y : Gitmişimdir...
FATOŞ : ...-lı, konuşma canım. Dinle! Sen de
giderek alaycı, kaba, küfürbaz, beni aşı-
ğalayan, beni küçümseyen ve... evet,

belki bilgili bir denizciye dönüştürdün
kendini! Beni sevmediğin için ve bu du-
rum içindeki bir noktayı rencide ettiğin
için, annemle, babamla, beni ben yapan
her şeyle dalga geçmeye başladın.
TUNCA Y : Başlamışımıdır.
FATOŞ : Allah belanı versin, eşsek oğlu eşsek!
TUNCA Y : (*Çok sakın, dingin*) Sakin ol Fatoş...
FATOŞ : İçip içip, yanına yaklaşabilen herkesle
dalga geçiyordun!
TUNCA Y : Geçiyormuşumdur...
FATOŞ : Beni herkesle aldatıyordum! Yanına
yaklaşan bütün kadınlarla yatıyordun.
Sonra onlara kötü davranıyordun.
TUNCA Y : Kimseye kötü davranmadım ben.
FATOŞ : Alay ediyordun.
TUNCA Y : Etmemişimdir.
FATOŞ : Bir tek dostun, arkadaşın yoktu!
TUNCA Y : (*Güllümser*) Yoktu.
FATOŞ : Sana... iyi niyetle yaklaşanları da ne
yapıp edip uzaklaştırıyordun.
TUNCA Y : Kötü bir insanım bendeniz...
FATOŞ : Bir tek hayvanlara iyi davranıyorsun.
TUNCA Y : Hayvanlara... evet... bir de çocuklara
iyi davranabilirim, ama çocuk filan yok
etrafta...
FATOŞ : İçiyorsun, yazıyorsun ve sevişiyorsun.
TUNCA Y : Öyle yapıyorumdur herhalde...
FATOŞ : Bu üç eyleme indirgenmiş hayatın.
(*Sessizlik. Kar yağışı kesilir.*)
TUNCA Y : Fena değil.
FATOŞ : Neymiş fena olmayan?
TUNCA Y : İçmek, yazmak, sevişmek. Keşke doğ-
ru olsaydı bunlar... Keşke bu üç eyleme
indirseydim hayatımı. Ama böyle olma-
dı...
FATOŞ : Nasıl olmadı?
TUNCA Y : Seninle tatile filan çıkamadık. Hiç. Oto-
mobilin arkasında yanımda oturmadın,
birbirimize değmedik, dokunmadık. Te-
ğet geçtik öyle bir duruma... ama yaşa

FATOŞ
TUNCAY

madık böyle bir şeyi. Olmadı.
: Ben uyduruyorum öyleyse...
: Hayır. Şehrin kıyısında, o büyükçe otelde kalmışımdır üç beş ay. Doğrudur. Bak, doğruya doğru diyorum. Eğriye, canım benim diyorum. Ekin, kasım, aralık, ocak... orada, o otelde kaldım ve içki içip roman yazdım. Doğrudur. Sonra yırtıp attım yazdıklarımı... Dört müşteri vardı koca otelde... Ben... İngiltere Kraliçesi Elizabeth'in kızkardeşi Prenses Margareth'in kocası Lord Snowdon, Adanalı bir işadamı ve otuz yaşlarında genç, güzel bir fahişe... Dört kişiydik topu topu... ve... dört oda dolusu müşteriye, bir resepsiyon memuru, bir komi, iki garson, bir barmen, bir telefon santrali memuresi. İki temizlikçi kadın, toplam sekiz kişi hizmet ediyordu. Yağmur... durmaksızın yağıyordu. Otelin barı, boş kumsala, denize, gri mavi gökyüzüne bakıyordu. Akşamüstü... bütün müşteriler... dördümüz birden barda toplanıyorduk. Ben barın bir köşesine, huysuz bir leylek gibi tüneyip, cin içerek gün boyu yazdıklarımı okuyordum. Adanalı işadamıyla genç hatun... aralarına Lord Snowdon'u da alarak neşeli bir üçlü oluşturdular. Derken barmen de onlara katıldı. Barın benden uzak köşesi, giderek çok keyifli bir... locaya dönüştü nerdeyse. Yaban ellerde bir göçmen gibi, oturduğum yerde içimden yüksek sesle konuşuyordum. Bazen kızgın bir martı, gagasında şaşkın bir uskumruyla terasın parmaklığına konuyordu. Martıların uskumrularından boşanmadığı zamanlardı. Yağmur da bardaktan boşanırcasına yağıyordu. Biz de bardaktan boşanırcasına içiyorduk. (Sessizlik) Bu da palavra! (Sessizlik) Sağlı-

ğımı da, kişiliğimi de orada yitirmedim. Çok daha önce olmuştu bu ameliyat. Bir konser salonunda. Beethoven... elimde... küçük bir şey vardı. Küçük, porselen, kolay kırılır bir şey... Neydi? Hatırlamıyorum. Unutmuşum. Evet, o tatil kasabasında antik bir tiyatro vardı elbet. Ördek değildi ama... güzelim bir kazdı. Kaz. Adını da Cyrano değil Don Juan koymuştum... Sana da Hamlet'ten değil Cyrano'dan bir sahne oynamıştım. Alkışlamamıştın. Korkuya karışmış bir hayranlıkla seyir etmiştin beni ve etrafımda fış fış diyerek dolaşan kazı... (Sessizlik) Kasabaya dönerken söylediğin... fısladığın bir şeye kızdım ve yolumuzun kıyısında dikilen bir ağaca okkalı bir tokat attım. (Güller) Bir ağacı tokatlamak için ya deli olmalı insan... ya da acımasız. Belki ikisi de aynı kapıya çıkıyor. Ağacı tokatladım ve bir... dal, avcumdan girip öbür taraftan çıktı. Hırt... diye bir sesle... delindi avucum. Sen farkında değildin olup bitenin. Önüm sıra yürüyordun konuşarak. Bana sözlü adabı muâşeret dersleri vererek yürüyordun. Aşağıya doğru... yürüyordun, hayat bilgisi dersleri vererek ve ne kadar şeker, ne kadar hoş, ne kadar sevimli ve ilginç olduğumu söyleyerek... Elimi... daldan çıkardım, ağaçtan kurtardım ve ardından yürümeye devam ettim. Hiçbir şey olmamış gibi. Karanlıkta yürüyorduk. Avucum delinmişti, kanyordu. Sirtını, omuzlarını, at kuyruğunu, kıcını, bacaklarını görüyordum belli belirsiz. Sense, yüzüme bile bakmadan, önümde yürüyerek, bana hayatın ne olduğunu anlatıyordun. Elimin içindeki yara çok kanyordu. : Seni seviyordum.

(Sessizlik.
Soldan MURAT girer, Fifi diye söylenerek
sağdan çıkar.
FATOŞ, TUNCAY'a yaklaşıp, elini tutar,
onlar da sağdan çıkarlar.
Müzik. Soldan CANAN girer. Kırmızı ku-
tunun üstünde uyuyan TAHİR'e bakar, ma-
vi kutunun üstüne oturur. Müzik. Seyirciye
bakar uzun uzun. Müzik.)

CANAN : Kimbilir? Bende geri zekâlı bir vaziyet
olmalı. (Sessizlik) Taştan, Demir, Tunç...
sonra Yalçın, Burç, Sarp ve Kılıç... Kılıç
diye isim olur mu? Koymuşlar işte!
(Sessizlik) Hayatıma giren ve çıkan
adamlar bunlar... (Uyuyan TAHİR'e ba-
kar) Sizin isminiz nedir beyfendi?

TAHİR : (Gözünü açmadan) Salahaddin Eyyubi...
CANAN : (Kıkırdar) Ayy...
TAHİR : Buyur? (Şaşkın, doğrulur, gözlerini
ovuşturur, kırmızı kutunun kıyasına yer-
leştirdiği, kahverengi kesekâğıdı içinde du-
ran şişesini alır, CANAN'a bakar) Buyrun
hamfendi, bi şey mi oldu?

CANAN : İsminizin Salahaddin Eyyubi olduğuna
inanmıyorum.

TAHİR : İnanmadığınız tek şey buyusa, sizin
için bir mahsuru olmamalı!

CANAN : Uyandırdım galiba?
TAHİR : Kestiriyordum biraz.
CANAN : Özür dilerim.
TAHİR : Yok be canım: Eee, benim adım Ta-
hir... (Elini uzatır.)

CANAN : (TAHİR'in elini sıkıp) Memnun oldum.
Canan.

TAHİR : (Son derece zarif, CANAN'ın elini öper)
Memnun oldum. Tahir Zıpkın. Gecenin
her saatinde emrinize amadedir efen-
dim.

CANAN : Uyandım ve... yalnız olduğumun ayrı-
mına vardım.

TAHİR : Vah vah.

CANAN : Uyku tutmuyor.
TAHİR : Tek başınıza uyuyamıyorsunuz demek.
CANAN : Onun gibi bir şey. (Duraklar bir an) Tek
başıma ya da iki başıma... uyku tutmu-
yor.

TAHİR : Uyanık bir insansınız demek ki...
CANAN : Keşke! Nerdeee? Hep uyumak istiyor
canım... ama uyuyamıyorum. Uyku...
tutmuyor.

TAHİR : Ne... tutuyor peki?
CANAN : Anlamadım.
TAHİR : Uyku tutmuyor dediniz de, uyku tut-
muyorsa, ne tutuyor diyorum ben de...
yani... tutan bir şey mi var uykuyu en-
gelleneyen? Uyku beni de pek tutmaz
ama...

CANAN : Buraya geldiğimde uyuyordunuz.
TAHİR : İyi ya işte! Burada uyuyabiliyorum an-
cak. Yıllardır. Uyku tutmuyor, ama ben
uykuyu tutuyorum sonunda!

CANAN : Ben... çok... düşünüyorum.
TAHİR : Bravo. (Kesekâğıdını uzatır) Alır mısı-
nız?

CANAN : (Kesekâğıdını alır, içer, şaşkın TAHİR'e
bakar, yine içer, geri verir, gülümser) Sala-
haddin Bey, size bir şey soracağım...
TAHİR : Tahir, ablacım, Tahir Zıpkın...
CANAN : Pardon. Tahir Bey?
TAHİR : Buyur?
CANAN : İnsanlar...
TAHİR : Evet?
CANAN : İnsanlar... İyi midir, kötü mü?
TAHİR : Böyle soru olmaz. İyi midir, kötü mü?
Şişman mıdır, zayıf mı? İnsanlar... ayık
mıdır, baygın mı? İnek midir, tilki mi?
Köylü müdür, kentli mi? Kuleli midir,
kulesiz mi? Mühendis midir, mimar mı?
İyi midir, kötü mü? Böyle soru olmaz.

CANAN : (Uzanıp kesekâğıdını alır, içer, geri verir)
Hep... bunu mu içersiniz?
TAHİR : Yıllardır ağızma başka şey koymadım.

CANAN : Nefis.
TAHİR : Öyledir.
(Kırmızı kutunun içinden NERGİS çıkar esneyerek. CANAN irkilir.)

NERGİS : Uyuyakalmışım. Güzel bir düş gördüm.

CANAN : Siz... bu kutunun içinde mi uyuyordunuz?

NERGİS : Evet.
TAHİR : Nergis kızımız bu heykeller toplamının ilk kiracılarından. Ben de yakında şu sarı kutuya taşınıyorum.

CANAN : Ama... ne oluyor anlamadım?
TAHİR : Daha mukavele imzalamadım, ama bonservisim hazır, antrenör Ayşe Hanım beni sarı kutuda oynatacak. Hepimize hayırlı olsun.

CANAN : Ben de yerleşmek isterdim buraya.
TAHİR : Olur Canan, seç beğen bir kutu! Senden iyisini mi bulacağız: İçer misin?

CANAN : *(Kesekâğıdını alır, içer, geri verir)* Belki burada rahat uyuyabilirim.

NERGİS : Hem de nasıl! Üşümüş bebek elleri gibi, mışıl mışıl...

CANAN : Sizlerin yakında bir heykel içinde olduğunuzu bilmek de ayrı bir huzur verir bana.

NERGİS : Bizi tanımyorsun ki daha...
CANAN : Tanıyorum. Sanki bin yıldır tanıyor gibiyim. *(TAHİR'e)* Siz örneğin...

TAHİR : Buyur?
CANAN : Ameriko Vespucci'yi anımsatıyorsunuz bana.

TAHİR : Olabilir. Yağmurlu gecelerde Vasco de Gama'yı anımsatabilirim. Mümkündür. Kafadar bir hatun kişinin sanırım. Burada yalnızlık çekmeyeceksin.

CANAN : Biliyorum. Aslına bakarsan yalnızlıktan pek şikayetçi değilimdir ben.

NERGİS : Yaşsa. Ben kimsesizlikten şikayetçiyim ama yalnızlığı hep sevdim. Sizi pe-

ki, gecenin yarısında buralara atan rüzgâr nereden esiyor?

TAHİR : Yoktu tutmuyormuş Canan'ı.
CANAN : Yoruluyor insan uykuyu beklerken. Yürüyüşe çıktım, buralara kadar geldim ve beyefendiyi sizin heykelin üstünde uyurken buldum. Nedenini bilmiyorum, insanın içini ısıtan, durup dururken gülümseten bir görüntüydü bu.

TAHİR : Evet, ben güzel uyurum, doğrudur, şiir gibidir öğünmek gibi olmasın benim uyuyuşum. Bazen... uyurken coşarım, dalgalı bir okyanus gibi olurum, sonra Barbaros Hayreddin'in kalyonlarının üstünde süzülen bembeyaz bir martı gibi dalarım suya balıklama, dalar dalmaz yunus olurum geçerim geminin başına, uçar gibi yol gösteririm, canım sıkılır, nükleer bir denizaltının periskobundan dalar girerim içeri, kaptan olurum, rom içerim rum olurum, koka yaprağı çiğner kızılderi olurum, gagalar bir zümrüdü anka beni, Gagarin olurum, evet haklısınız, ben güzel uyurum, doğrudur, öğünmek gibi olmasın, şiir gibidir benim uyuyuşum.

CANAN : *(TAHİR'in yüzünü okşar sevgiyle)* Bu serüveni bol uykudan hiçbir şey olmaması gibi, tık diye, birdenbire ve sakın uyanıyorsunuzun halbuki.

TAHİR : Eee, abartmamak gerekiyor. Herkes uyur ama kulunuz Tahir Zıpkin başka türlü uyur. *(NERGİS'e)* Sen düş gördüm diyordun Nergis.

NERGİS : Hem de nasıl? Tahir Abi, ben bu heykelleri seviyorum.

TAHİR : Ben de.
NERGİS : Düşümde heykelleri canlanmış, insanları taşlaşmış gördüm.

TAHİR : Senin için açık kalmış uyurken.
NERGİS : *(Güler)* Kırmızı kutunun içinde o dedi-

CANAN : ğin Şey olmaz ki...
: Heykeller canlanmış, insanlar taŐlaŐ-
mıŐ ha? Bunun için düş ğörmeye gerek
yok ki... Uzun zmandır böyledir bu.

NERĒİS : Sizin Őöylediđiniz aynı düŐün kâbus
versiyonu. Benim ğördüğüm mutluluk
versiyonuydu. Ne kadar sevmediğim
insan varsa, beyaz, çıplak, güzel, gülmü
heykellere dönüŐmüŐtü. Bütün sevdi-
đim heykeller de canlanmıŐtı. Ortalık
Michelangelo, Rodin, Giacometti, Bran-
kusi'den geçilmiyordu. Gerçek bir cen-
nete dönüŐmüŐtü dünya. Modigli-
ni'ler...

TAHİR : Bizden kimse yok muydu canlananlar
arasında?

NERĒİS : Olmaz olur mu? Çallı'nın çıplakları
vardı. Nuri İyem'in kadınları, Cihat Bu-
rak'ın kedileri, Orhan Peker'in çocukla-
rı... Hepsi oradaydı. TaŐlaŐan efendi-
lerden arda kalanlar da resim olmuŐlar-
dı. Bizim belediye başkanı çıplak bir
Davut heykeli olmuştu, dikiliyordu bir
meydanın ortasında.

TAHİR : Nergis, sen kendini ve kendinle bera-
ber benim düŐlerimi bile aŐmıŐ bulundu-
yorsun. Seninle iftihar ediyorum.

CANAN : Ben de uyumak istiyorum. Uyumak ve
düş ğörmek istiyorum.

TAHİR : Bu ikisi yetmez. Bir de anımsamak ge-
rekiyor. Uyursun, düş ğörürsün ama o
uyku yolculuğunu anımsayamazsan,
hiçbir işe yaramaz ğördüğün düş.

CANAN : Olsun. Zaten düş dediğin nedir ki, ne-
ye yarar bir düş?

TAHİR : Çok yanlış bir Şey Őöylüyorsun. Bir
Şeye yaramıyorsa bir düş; o ğördüğün
Şey bir düş değildir zaten.
(Bir akordeon sesi duyulur derinden. Bir
polka ya da vals gibi bir Şey)

TAHİR : (Kırmızı kutunun üstüne çıkar, ileride bir

noktaya bakar) Hah, tamam, otelin tera-
sında toplanmıŐlar hepsi. Bu müzik ora-
dan geliyor. Müzik her zaman duyul-
maz buradan. Ancak rüzđâr kuzey-
kuzey batıdan estiği zaman. (Ters yönü
ğösterir) Bu tarafta kıŐla var, sabahları
bando, akŐamüstleri mehter takımı alı-
Őıyor. Onları hep duyarız. Bu taraftıysa,
yalnızca rüzđâr kuzey-kuzey batı'dan
eserse duyuyoruz.

NERĒİS : Babam otelde kaldığı zaman, ayakka-
plarını perdeye silerdi.
: Vay angut vay!
TAHİR : Bir oteller kenti kurulamaz mı?
NERĒİS : Bir oteller kenti kurulamaz mı?
CANAN : Ah, ne güzel olurdu bu?!

NERĒİS : Otellerden oluŐmuŐ bir Şehir.
TAHİR : Otellerin arasında parklar.
NERĒİS : Parkların arasında oteller.
(Hepsi aynı düşü ğörür gibi, aynı kutunun
üstünde bir kompozisyon oluştururlar.
Akordeon sürer. Derken bir köpek havlama-
sı. Büyü yavaş yavaş bozulur. Sağdan,
elindeki tasmanın ucunda beyaz bir kamıŐ
köpeğiyle MURAT girer.)

MURAT : Buldum! Fifi'yi buldum!
TAHİR : ArŐimede bile bu kadar sevinmemiŐtir
bulduğu zaman!

MURAT : O neyi bulmuŐtu?
TAHİR : Fifi'yi. (Kese kâğından içer.)
MURAT : Siz benimle dalđa geçiyorsunuz! Bizi
biz yapan değerlerden uzak düŐmüŐ,
ahlâk ve aile ve namus ve din kavramla-
rıyla bütün bağlarını koparmıŐ, alkolden
aklı tebahhur etmiş bir zavallı ola-
rak, günah iŐlemenizi doğal buluyorum
sayın kardeşim.

CANAN : Bu gece de uyuyamayacağım galiba.
Bir an umutlanmıŐtım...
(Soldan AYŞE girer. Hızla ve elinde basto-
nuyla.)

AYŞE : Hah, Murat, ben de seni arıyordum?

MURAT : Buldun mu köpeğini?
AYŞE : Buldum.
TAHİR : İyi. Parklara köpek sokulmasını yasaklayacağız sanırım.
AYŞE : Köpekler giremezse sahipleri de giremez ama.
MURAT : Bilmiyorum. Belki öyle olacak.
AYŞE : Ben ne olacağım?
TAHİR : Bilmiyorum. Durumlar ve vaziyet değişiyor. Gericiler belediyeyi ele geçirmek üzere. O zaman ne olur, bilmiyoruz. Durum saptaması yapmak için ikiyüz toplantı düzenliyoruz kendi aramızda.
AYŞE : Durumu saptayınca ne yapacaksınız?
MURAT : Çağdaş çözümler üreteceğiz.
FATOŞ : Ben ne olacağım?
MURAT : (Soldan FATOŞ ile TUNCAY girer. FATOŞ'un elinde dürbünü, TUNCAY'ın elinde bir kutu vardır. Altın yalınzlı mor bir kutu. Tartışarak girerler.)
FATOŞ : Hiçbir şeyimi beğenmiyorsunuz!
MURAT : Asıl sen beni rahat bırak!
FATOŞ : Hanımefendi?
MURAT : Ne var?
FATOŞ : Sizi rahatsız mı ediyorlar?
MURAT : Hem de nasıl!
MURAT : (AYŞE'ye bakar.) Bu parkları düzeltmek lâzım.
TAHİR : Hoop. Çizmeyi aşma abicim. Parklar kendilerini düzeltirler. Senin ve Fifi'nin yardımlarına gerek yok. Ayrıca bu parkın düzeltilecek bir tarafı olduğunu sanmıyorum.
CANAN : Ameriko Vespucci!
TAHİR : (Kesekâğıdını verir) Buyur!
CANAN : (İçer.) Bir düş gibi her şey.
NERGİS : Bir düş, bir karabasan...
AYŞE : Ne dedin Nergis?
NERGİS : Birinin düşü, öbürünün kâbusudur.
FATOŞ : (TUNCAY'a) Nefret ediyorum senden!

TUNCAY : İyi.
TAHİR : (FATOŞ'a yaklaşıp) Madam?
FATOŞ : Bana mı madam diyorsunuz?
TAHİR : Matmazel?
FATOŞ : Ne istiyorsun?
TAHİR : Şu dürbünü bir dakika için rica edebilir miyim? Lütfen?
FATOŞ : (Dürbünü TAHİR'e verir önemsiz bir nesne gibi. TUNCAY'la tartışmayı sürdürür kendince) Duyarsız bir insansın sen!
TUNCAY : Duyarsız insan olmaz. (Bando müziği başlar.) Olur mu?
AYŞE : Susun. (Susarlar) Dinleyin. (Dinlerler) Dayanışmamız gerekiyor. Birleşmemiz gerekiyor. Omuz omuza vermemiz gerekiyor.
MURAT : Benim eve dönmem gerekiyor. Annem merak etmiştir.
TAHİR : (Bir kutunun üstünde, dürbünüyle uzaklara bakar.) Oradalar, işte oradalar! Görüyoruz onları. Gülümseyerek konuşuyorlar. (Toplanır.)
NERGİS : Ne yapıyorlar?
TAHİR : Edep yerlerini örtmeden konuşuyorlar gülümseyerek. Büyük Otelin terasında. Rengârenk içkiler içiyorlar.
MURAT : Ne iğrenç, ne korkunç!
AYŞE : Birleşmemiz gerekiyor.
CANAN : Ben ne olacağım peki?
NERGİS : (Yine bir tablo oluştururlar. Bando müziği, yavaştan artarak kaplar tiyatrunun tamamını. Perde.)

BİRİNCİ PERDE SONU

7 Haziran 1994, Ankara

NERGİS

(İkinci perde başlar. Işık. Aynı dekor. Kutu kutu heykeller. Kimse yoktur sahnede. Uzaktan bir mehter müziği duyulur. "Ey Padişah, sen çok yaşa" filân. Müzik yiter. Rüzgârın uğultusu. Köpek ulumaları. Mehter müziği yine başlar. Yine yiter. Sessizlik. Kırmızı kutunun kapağı açılır, NERGİS yavaş yavaş çıkar kutunun içinden. Dalgındır. Gider başka bir kutunun üstüne oturur, seyirciye bakar. Bir sigara yakar. Kırmızı kutuya bakar. Kalkar, kırmızı kutunun içine bakar, bir kuyuya bakar gibi.)

: Tahir Abiii?! Gel, çıkabilirsin, güneş batmak üzere. Kimse yok ortalıkta. Ne? (Dinler.) Tamam, tamam... Padişah müziği de bitti şimdilik. (Dinler) Gel n'olursun, canım sıkılıyor burada sensiz. (Gider, bir başka kutunun üstüne tünner gibi oturur) Park bakımsız artık. Heykelleri unuttular. İçinde yaşayan insanların da. Yönetim değişmiş. Park yönetimi. Bazı arkadaşlarım seçimi kaybettik diye pek üzülüyorlar. Sanki kırk yıldır bir seçim kazanmışız gibi! Hepsi aptal bunların!

TAHİR

: (Bir elinde dürbün, öbür elinde kesekâğıdının içindeki şişesiyle kırmızı kutunun içinden doğrulur) Nergis?

NERGİS

: Buradayım.

TAHİR

: İyi. Ne yapıyorsun?

NERGİS

: Parka bakıyorum. Sigara içiyorum. Canım sıkılıyor.

TAHİR

: Her şey yolunda o zaman. (Kutudan çıkar, duraklar, döner, eğilir, kutunun içinden bir şapka alır kesekâğıdını yere bıraktıktan sonra. Bir korsan şapkası.) Parka bakıyorum. Sigara içiyorum. Canım sıkılıyor. (NERGİS'in taklidini yapıyordur) İç-

me şu zıkkımı! (Sigara NERGİS'in elinden alır, yere atar, söndürür.)

NERGİS

: Tütün iyi bir şeydir.

TAHİR

: Sen öyle zannet. Eskidendi o.

NERGİS

: Tahir Abi?

TAHİR

: Çarşıpazar'lıyım.

NERGİS

: Neresi orası?

TAHİR

: Kuzey-batı'da, küçük bir kasaba. Deniz yakındır. Bu kente geldiğimde oniki yaşımıydım.

NERGİS

: Ne yapıyordun?

TAHİR

: Çalışıyordum. Kentbilimci olarak. Dört yıl Arnavut kaldırım yapımında çalıştım. Ara sokakların korunmasına baktım uzun süre. Çevre hukuku ve Çocuk Parkları üstüne incelemeler yaptım. (İçer) Ekolojik bünye ve çöp nakliyatı arasındaki ilişkiler üstüne düşündüm. Dahili muhaceret üstüne bir tezim var.

NERGİS

: Dahili muhaceret de neyin nesi?

TAHİR

: İç göç. (İçer) İç göç. Bizim gibi insanların içi göç etmeye hazırdır her zaman. Kafamızda beyin yerine sefertası ve sırt çantası taşırız sanki. Liman şehirlerinde bu iç göç duygusu, yerini kaçınılmaz olarak dış göçe bırakır. Neyse... sonra bir süre muhafaza-i abidat... yani anıtların korunması için çalıştım. O da olmadı. Düşkent Belediye Başkanlığına seçtim kendimi. Büyük bir çoğunlukla seçildim. Bir tek oyla. Benden başka katılan olmamıştı seçime.

NERGİS

: Düşkent Belediye Başkanı... Nasıl bir yer bu... Düşkent?

TAHİR

: Evlerin girişlerinde ayakkabılar, terlikler, tokyolar, takunyaların insanları karıştırmadığı bir kent. Balkonlarda kova, süpürge, mangal kömürü, küp, testi, eski eşya yığını, hurçlar, balyalar, çöpe atılması gereken birçok eşyanın yığılmadığı bir kent. İnsanların çok gazete, kitap, dergi oku-

duğu, açık hava konserlerinin, kukla tiyatrolarının, çocuk parklarının, kaldırım kahvelerinin hep dolu olduğu bir kent. Heykelleri, meydanları, tramvayı ile ünlü bir kent. Operası her mevsim tıklım tıklım dolu bir kent.

NERGİS : Opera mı? Sever misin operayı Tahir Abi?

TAHİR : Hem de nasıl! (İçer) Sence geriliyor mu bu kent Nergis?

NERGİS : Ne anlamda? İki. Geriliyor mu bu kent diye soruyorsun ya... Gerginlik anlamında gerilmek mi, geriye dönüş anlamında gerilemek mi?

TAHİR : (NERGİS'e bakar uzun bir an) Gel ulan buraya! (NERGİS, TAHİR'in yanına gider. TAHİR yarı ciddi - yarı gırgır NERGİS'i alından öper.) Afferin ulan kız! Aferin! İçim bayılıyor, midem ekşiyor, beynim buruşuyor artık her şeyden tek anlam çıkartan insanlardan! Diyelim her iki anlamda soruyordum...

NERGİS : Gergin bir kent burası elbette. Bu anlamda gittikçe daha çok geriliyor. Birbirine omuz atan, itip kakan insanlar. Döviz bürolarının önünde eli iki dolarlı, on marklı çocuklar, angutluğun, kabalığın, yılışıklığın, cıvıklığın kol gezdiği bir gergin-kent. Bu anlamda evet, geriliyor burası.

TAHİR : Peki anladık. Ya geriye gitmek anlamında geriliyor mu?

NERGİS : Hayır.

TAHİR : Ne demek hayır?

NERGİS : O anlamda gerilemiyor. Belirsiz ve bence iyice geri bir geleceğe doğru yol alıyor hızla.

TAHİR : (Kafasını kaşır) Pek bir şey anlamadım söylediklerinden. (Sahmede dolanır.) Hava serinledi mi, bahar mı geliyor onu da anlayamıyorum. (Zevksiz ve çok süslü,

kitch bir ışık direğinin önünde durur.) Bu da yanmaz oldu. Gün batarken yakıyorlardı eskiden. (Direğe bir tekme atar. Birinci perdede ortada olmayan bir park lambası (!) TAHİR'in tekmesini yiyince yanar.) Ah bak bak, yandı! Kışına tekmeyi vurunca ışık saçmaya başladı! (Direkle konuşur) Şimdiye kadar aklın nerdeydi ulan direk? Tekmeyi yemeyi mi beklüyordun yanmak için bre kâfir? Senin bir şeyler yapman için illâ zora mı başvurmak gerekiyor ha?! Konuuşş! (TAHİR lambayı azarlarken soldan TUNCAY girmiştir ve biraz durgun bir hayretle TAHİR ile lamba arasındaki düelloyu seyrederek. TAHİR, bağırıp çağırırken TUNCAY'ı görür, susar. Bir lambaya bir TUNCA'ya bakar gülümser. Ellerini çaresiz iki yana açar.)

TUNCAY

TAHİR

: Merhaba.
: Merhaba abicim, hoş geldin. (Direği gösterir) Biraz kızdırdı beni. (TAHİR kafasını sallalar olumlayarak) Götüne tekmeyi yapıştırmazsan ışığı yanmıyor. İnanılır gibi değil. Ama gerçek! (TUNCAY'a bakar) Sen nasılsın?

TUNCAY

TAHİR

: Valla nasıl olunursa... Canım sıkkın Tahir. Uyuyamıyorum.
: (Hafif alaycı) Vah vah. (Sessizlik) Vah vah! Altmış milyon nüfuslu ülkeniz, elli milyonluk gerici bir azınlığın eline düşüyor diye mi kaçıyor uykunuz?

TUNCAY

: Bırak alay etmeyi... (Bu dialogun başından beri NERGİS bir kutunun üstünde oturur dinler, güler. Başka bir kutunun içinden bir kitap çıkarır okur. Sigara içer. Dalga geçer. Çeşresine bakar filan.)

TAHİR

TUNCAY

TAHİR

: Fotoş'u görüyor musun?
: Görmüyorum. Bir sigaran var mı?
: (Gider kutulardan birini açar) Kent var, Marlboro var, Dunhill var, Bafra var.

TUNCAY

: Ver bir Bafra. (TAHİR'in attığı paketi

NERGİS : *yakalar, bakar bir an*) Hey gidi günler!
 : (TAHİR'e) Bir de benim sigarama karıştıyorsun Tahir Abi.

TAHİR : (Doktor edasıyla) Bir dakika müade edin hamfendi, şimdi beyefendinin apandisitini alayım, hemen geliyorum.

NERGİS : Bekliyorum.

TAHİR : İbibikler öter ötmez ordayım. (Birlikte güllerler.)
 (Sağdan AYŞE girer. Siyahlar içinde. Siyah bir mini etek. Siyah bir erkek ceketi. Bir elinde şık bir doktor çantası. Öbür elinde hasır bir şapka. Üstünde izümler, kirazlar vesaire, öyle bir şapka.)

AYŞE : Merhaba arkadaşlar.

HERKES : Merhaba. N'aber yahu? Nasılsın? Hayrola vesaire.

AYŞE : Memleket bir uçuruma doğru gidiyor!

TAHİR : Yapma yahu!

AYŞE : Maalesef evet! (Sessizlik) Görevime son verildi bugün.

TAHİR : İşsiz mi kaldın Ayşe?

AYŞE : Hayır. Görevime son verildi. İşim devam ediyor.

TAHİR : Hiçbir iş yapmadan maaş almayı sürdürüceksin demektir bu.

AYŞE : Nasıl? Anlamadım?

TAHİR : Görevinden alındın, işin devam ediyor demektir.

AYŞE : Evet, n'olmuş?

NERGİS : Sakin olun yahu! Bir dakika... Ne olup bittiğini anlayalım önce.

TUNCAY : Evet! (Sokak lambasına hafif bir tekme atar. Lamba söner.)

AYŞE : Parklarımıza girildi, heykellerimiz ele geçirildi beyler!

TAHİR : Valla bu parklara bizden başka giren yok aylardır. Soğuktan ötürü. Heykelleriniz ise... artık kimsenin umurunda değil Ayşe Ablam!

AYŞE : Mesele bu değil ki! Sorun demek isti-

atar, lamba yanar. TUNCAY şaşkın lambaya bakar.)

AYŞE : Ne demek hayır?

TUNCAY : Bütün mesele şundan ibarettir...

TAHİR : (NERGİS'e) Ayvayı yedik.

TUNCAY : İlkel inançları eytişimsel düzeyde yorumlama yetimizi geliştirmemiz gerekiyor.
 (Sessizlik.)

TAHİR : İyi ama... hesabı kim ödeyecek?
 (Sağdan CANAN girer her zamanki haliyle.)

CANAN : Marlon?

TAHİR : Buyur canım?

AYŞE : Muassır medeniyetten uzaklaşıyoruz.

TAHİR : Pek yaklaşmamıştık zaten.

AYŞE : Ne demek?

TAHİR : Yani... o dediğiniz şeyle aramızdaki mesafeyi hep... korumak zorunda bıraktık. Muassır medeniyete, ya da çağdaş uygarlığa fazla yaklaşınca, dedemin evindeki büyük kömür sobasına yaklaşır gibi... elleri yanıyordu insanın. Cızz yani... Uff yani... (Sokak lambasına küçük bir tekme atar. Lamba söner. TAHİR lambaya bakar.) Böyle bir şey yani... (Kıçıyla dokunur lambaya. Lamba yanar.) Ya da böyle bir şey!

CANAN : Sosyal, psikolojik ve politik... İnsancıl, hayvansıl, antropolojik... Dilsel... beynsel ve cinsel bütün sorunlarımızın yüreğinde...

TAHİR : Ne yattıyor?

CANAN : (TAHİR'i öper) Bir tek şey yattıyor.

TUNCAY : Bir tek ne? (Bir kutunun üstüne çıkmıştır.)

AYŞE : Ay çok hoş!

CANAN : Bir tek şey.

TUNCAY : Bir tek ne?!

NERGİS : Tek olan bir şey mi var?

CANAN : Bir tek şey. Bir... tek... şey...

TAHİR : Tek rakısı vardı eskiden.
CANAN : (Bağırmadan. Yüksek sesle) Korkaklık.
(Sessizlik.)
AYŞE : Ne?
TUNCAY : Ne dedi?
NERGİS : Korku dedi.
TAHİR : Hassiktir! (Lambaya ufak bir tekme atar.
Işık yiter.)

(Işık. Kutular. Arapça bir futbol maçının radyo spikeri tarafından anlatılması. Ezan sesi ile Bülent Ersoy'un karışması. Beşinci senfoni ile Mikis Teodorakis. Jazz ile Sazz. Keman solosu ile kanun. Hem enstriiman olarak, hem de Türk Ceza Kanunu olarak karışımilar. CANAN girer.
Sahne boştur. İnsanlar yoktur demek istiyorum. Sokak lambası ve kutu heykelleri yerli yerindedir. CANAN gider bir kutunun üstüne oturur. Seyirciye bakar. Derinlerden bir bando müziği. Soldan FATOŞ girer.)

FATOŞ : Merhaba.
CANAN : Ah, iyi ki geldin! Nerede millet?
FATOŞ : Bilmem. Tahir'le Nergis de mi yoklar?
CANAN : Kimse yok.
FATOŞ : Garip şey. Tuncay'ı görmeye gelmiştim ben.
CANAN : Dün buradaydı. Her gün geliyor galiba.
FATOŞ : (Güler) Sen? Sen gelmiyor musun buraya her gün?
CANAN : A, şekerim, sen bana bakma! Ben günde dört kere, en az dört kere uğrarım buraya. Bazen saatlerce kaldığım oluyor. Tahir'le Nergis'i görmezsem işlerim yolunda gitmez benim.
FATOŞ : Ayşe'yi görevden almışlar.
CANAN : Öyle. Maaşını almaya devam ediyor ama.
FATOŞ : Yeni idareye karşı demokrasi savaşında yılmadığını gösterir bu tavrı.

CANAN : Öyle. Ya da... parayı emeğinden çok sevdiğini.
(Sessizlik.)
FATOŞ : Tuncay da çok değişti.
CANAN : Eski halini bilmediğim için bir şey söyleyemem, ama biraz akli karışık, biraz asabi, biraz yorgun bir adam gibi.
FATOŞ : Korkutuyor beni.
CANAN : Hayır sevgili Fatoş. Kimse korkutmasın seni. Kimse.
(Sağdan MURAT girer. Takım elbise, kravatt, briyantınle geriye taranmış saçlar. Bir elindeki tasmanın ucunda beyaz bir kanış köpeği. Öbür elinde lütfen, eğreti taşıdığı bir tesbih. Kehribar. Altın püsküllü.)
MURAT : Merhaba. Sayın... bayanlar.
CANAN : Ooo beyfendi akşam şerifler hayrolsun!
FATOŞ : Bu... Fifi olmalı. (Köpeği işaret eder çenesiyle.)
MURAT : Aa, şey, ismini değiştirdik. Bu akşam buraya sizlerle Fifi... yani... Zındık'la ilgili bir konuyu tartışmak için geldim zaten.
CANAN : (Güler) Zındık mı?
MURAT : Zındık.
CANAN : Güzel isim.
FATOŞ : Fifi'den daha anlamlı.
MURAT : (Sıkıntılı) Sağ olun.
FATOŞ : Hasta mı?
MURAT : Kim?
FATOŞ : Fifi.
CANAN : (FATOŞ'a) Zındık.
FATOŞ : (MURAT'a) Ay pardon! Zındık demek istedim. Hasta mı?
MURAT : (Sıkıntılı) Yok. Son derece sağlıklı. Domuz gibi kerata. (Duraklar bir an) Tövbe estağfuğrullah!
CANAN : Eee, nedir derdi öyleyse?
MURAT : Onun bir derdi yok. Mesele tümüyle onunla ilgili değil. Kısmen ben ve be-

nim mevkii itibarımla bir münasebeti var.
(Sağdan şarkı söyleyerek TAHİR ile NERGİS girer. Şarkının ikinci satırından sonra orkestra da katılır onlara. TAHİR 'le NERGİS, şarkılarını kutuların üstünde dolaşarak, MURAT-CANAN ve FATOŞ'la oynayarak, keyifli söylerler. Şarkının bittiği anda, sahnedeki beş oyuncu, beş ayrı kutunun üstüne oturmuş olmalıdır.)

TAHİR İLE
NERGİS

: (Şarkı)
(Vals.)

Eylemez mi seyreden yârânı hayran perdesi
Mücid-i zill-i hayâlin ehl-i irfan perdesi

Perdeyse aks eyleyen resm-i hayâlin zillini
Gösterir tenvîr olundukça bu meydan perdesi

Perdemizden hisse-mend olmakta eshâb-ı kemâl
Nâmına dense sezâdır hisse-mendan perdesi

Meş'aleyle şu 'lelendikçe beyâz âyinesi
Hak ne sûret gösterir mir'ât-ı devran perdesi

Sen de ey Hüsni bu şeb gel eyle dikkatle nazar
Bezmi-yâranda kuruldu işte burhan perdesi

(Tegannîye başlarlar.)

Yâr bana bir eğlence!
Bir safâ bahş edelim gel şu dil-i nâ-şâda
Gidelim serv- revânım yürü Sâdâbâd'a!
(Şarkının sözlerini anlamak isteyenlerin, Sayın Cevdet Kudret'in 1970 yılında Bilgi Yayinevi'nce yayınlanan üç ciltlik Karagöz kitabının üçüncü cildinin 308. sayfasına bakmaları gerekebilir. Kutu Kutu oyunumuzdaki bütün "şarkılar"ın kaynağı Sayın Cevdet Kudret'in yapıtıdır.)

CANAN : Ay harika! Nerelerdesiniz yahu?
NERGİS : Şöyle biraz yürüdük.
TAHİR : Heykelin içinde ve etrafında yaşamaktan ötürü hafif bir katılaşma, bir fosilleşme sezmeye başladım. Nergis'e büyük bir şehir turu önerdim.
NERGİS : Hemen kabul ettim tabii!
TAHİR : On saat, yirmi iki dakika yürüdük.
NERGİS : As Platin Serbest ve Grekoromen Güreş Salonuna gittik. Antreman yapan güreşçileri seyrettik. Bize çay ikram ettiler.
TAHİR : Güreş... ata sporumuzmuş. Onu öğrendik.
NERGİS : Güreş salonunun yanında bir kukla-karagöz salonu vardı. Oraya da girdik.
TAHİR : Memleketin girilmedik güreş salonu, girilmedik kukla - karagöz tiyatrosu kalmadı sayemizde.
NERGİS : Ordan... Aleko'ya gittik rakı içmeye. İzmarit ve gümüş yedik.
CANAN : Tamam, kıskandırmayın beni!
FATOŞ : Zındık bile kıskandı valla!
TAHİR : Kim bile kıskandı?
FATOŞ : (MURAT'ın köpeğini gösterir çenesiyle) Zındık.
TAHİR : Bu... Fifi değil mi?
CANAN : Eski Fifi... yeni Zındık.
TAHİR : Kimlik mi değiştirdi?
MURAT : Bir dakika lütfen...
CANAN : (Gülerek MURAT'ın sözünü keser) Fifi, Fifi'likten Zındık'lığa intisap ederken pek bunalmamıştır sanıyorum. Ne dersin Murat?
MURAT : İki şeyi bildirmeye geldim bugün buraya.
TAHİR : Aziz vatandaşlarım!
NERGİS : Din kardeşlerim!
CANAN : Lu lu lu!
FATOŞ : Bli bli bli!
MURAT : Benimle alay mı ediyorsunuz?

CANAN : Ne münasebet tatlım! Gel otur yanıma.
MURAT : Teşekkür ederim, iyiyim burada.
TAHİR : Haberlere geçelim öyleyse. *(Bir kutuyu açar, içinden kesekâğıdına sarılı şişesini çıkarır, bakar, içer.)*

MURAT : Birincisi... *(Hafifçe öksürür, boğazını temizler)* Köpek beslemeye karar verdim.
TAHİR : Nasıl yani?
MURAT : Ne demek 'nasıl yani'?
TAHİR : Fifi ne olacak?
CANAN : Zındık.
TAHİR : Zındık ne olacak peki?
MURAT : Bilmiyorum. Pek... İlgilendirmiyor beni.

FATOŞ : Nasıl ilgilendirmiyor? Tasmanın ucunda duruyor hayvan!
MURAT : Bırakacağım.
FATOŞ : Nereye?
MURAT : Buraya. Parka. Sizlerin arasına. *(Sessizlik.)*

TAHİR : İyi. Hoş geldi sefa geldi. Bir kaniş ek-sikti burada zaten.
CANAN : İkinci haberin nedir Murat?
MURAT : Yeni görevimle ilgili.
NERGİS : İşte şimdi ayvayı yedik!
TAHİR : *(Güler)* Dur be kızım! Fifi, Zındık oldu ve bizim şefkatli kollarımıza ve bu parkın soğuk boşluğuna atıldı. Adamın yeni görevini bilmiyoruz henüz. *(MURAT'a)* Sen anlat hayatım.

MURAT : Seçim sonrası... yeni Belediye Başkanımız Abdülbasit Abamüslim Akıncı-bey bendenizi başkanışmanı ve parklara, sirkelere ve bazı diğer kültür alanlarına müdür tayin etmiş bulunuyor. *(Sessizlik.)*

TAHİR : Nasıl yani?
MURAT : Buraların ve birçok başka alanın tek sorumlusu, yetkilisi, müdürü olmuş bulunuyorum.
TAHİR : Olmuş bulunuyorsunuz?

MURAT : Evet.
CANAN : Tebrik ederim canım.
MURAT : Sağ olun. Şunu size teslim edeyim mü-sadenizle. *(FIFI'nin tasmaını CANAN'm eline tutuşturur. Şimdi, zincirinden boşanmış gibidir. Gerçekle olan son ipini de ko-parmıştır.)* Yeni ama eski, modern ama bizim olan, yalnızca bize ait bir düzen kuruyoruz.

TAHİR : Nasıl yani?
MURAT : Heykelleri kaldırıyoruz.
TAHİR : Yok deve.
NERGİS : Evet. Çüş yani.
MURAT : Heykel kalmayacak ortada. Böyle bir karar aldım. *(Yutkunur)* Aldık.

FATOŞ : İyi ama neden? Ne zararı var ki bu heykellerin?
MURAT : Bir yararı da yok.
TAHİR : Ulan burası banka mı? Her şeyi kâr-zarar ölçüsüne göre mi değerlendiriyor-sunuz?
MURAT : Heykellerle birlikte, doğal olarak sizle-ri de kaldırmaya karar verdik.
CANAN : Bizleri nasıl kaldırılıyorsunuz?
MURAT : Seninle ilgisi yok bu kararın.
NERGİS : Benimle ve Tahir Abiyle ilgisi var.
MURAT : Evet.
TAHİR : İyi. Size meslek hayatınızda sonsuz ba-şarılar diliyorum abicim, ama bizi kal-dırmak çok zor değil de, kaldırdıktan sonra indirmek biraz zor gibime geliyor.

MURAT : Şehri temizlemeye karar verdim. *(Yut-kunur)* Verdik.

CANAN : Sen ve... neydi adı?
MURAT : Başkanımız Abdülbasit Abamüslim Akıncıbey.
FATOŞ : Heykelleri kaldırınca ne yapacaksınız?
MURAT : Eriteceğiz. Ahlâka uygun yeni eserler haline getireceğiz onları.
TAHİR : Bizi kaldırınca ne yapacaksınız? Eritip ahlâka uygun yeni vatandaşlar haline

MURAT : mi getireceksiniz?
 FATOŞ : Tövbe estağfuğrullah!
 CANAN : Fifi ne olacak?
 FATOŞ : Zındık.
 MURAT : Zındık ne olacak?
 : Herkes mutlaka kendi yerini bulacaktır eninde sonunda. Size söylediğim şu basit meseleden ibarettir: Yarın akşam burası tertemiz olacak. Heykeller gidecek, siz gideceksiniz, Zındık gidecek. Burası temiz, tertemiz bir yer olacak.

NERGİS : Temiz, tertemiz, ISSİZ, insansız, sessiz bir yer.

MURAT : Evet hanım kızım.
 NERGİS : (MURAT'ın üstüne yürür) Hanım kız senin anandır! (CANAN, NERGİS'i durdurur.)

CANAN : Bırak, bırak!
 MURAT : (Sakin) Abdülbasit Abamüslim Akıncıbey'in kitaplarını okursanız aydınlanırsınız kardeşlerim. Telâş etmeyin! İstirham ederim sakın olun. Aslımıza rücu ediyoruz. Sizi düzeltmeye çalışıyoruz. Bize izin verin. (Soldan AYŞE girer.)

AYŞE : Murat?!
 MURAT : (Şaşkın) Ne?
 TAHİR : Vaay ablacım, hoşgeldin yahu, gözlerimiz yollarda kaldı.

AYŞE : (MURAT'a) Doğru mu?
 MURAT : Ne?
 AYŞE : Parklar ve Sirkler Genel Müdürlüğüne atandığın ve Abdülbilmemnenin başdanışmanı olduğun doğru mu?

MURAT : Ayşecim, şimdi bak... bir saniye... bunu iman etmiş insanların serinkanlı halıyla konuşalım diyorum.

AYŞE : (Bağırır) Doğru mu?
 MURAT : Hı.
 AYŞE : Heykelleri kaldırıp yerlerine hiçbir şey koyacağımız doğru mu?
 MURAT : Hı. (Bir an) Yok yani, bak şimdi...

AYŞE : Ben şimdi senin emrinde mi çalışıyorum?
 MURAT : (Sırttır) Hı.
 (Sessizlik.)
 FATOŞ : (TAHİR'e) Ayşe istifa eder artık.
 TAHİR : Evet ama sen acele etme.
 CANAN : Benim uykum geldi.
 FATOŞ : Gidiyor musun Canan?
 CANAN : Eve gitmek istemiyorum canım. Burada bir heykele kıvrılıp uyurum.

MURAT : Olmaz! Olmaz!
 AYŞE : Heykellerin kaldırılacağı doğru mu?
 MURAT : Evet sevgili ve muhterem kardeşim.
 TAHİR : Yalnız heykelleri değil, bizleri de kaldırmak istiyorlar.

NERGİS : Bir aydır toplamıyorlar çöpleri. Kent sokaklarında Fifi büyüklüğünde, Zındık büyüklüğünde fareler dolaşmaya başladı.

MURAT : Vicdan temizliği olmayan bir şehirde, sokak temizliğinin önemi nedir ki?
 TAHİR : Evet. Çok güzel. Bravo... ama ancak sokakların temizlendiği yerlerde vicdanlar da temiz tutulabilir bugün. İnsanlar ellerini yüzlerini yıkayamıyorlar, her tarafı böcek bastı, kolera kapı kapı dolaşmaya başladı, kıcımızı yıkayacak su yok, senin vicdan temizliği ne ile sağlanacak acaba?

MURAT : İnançla, imanla.
 TUNCAY : (Sağdan girer) İkitelli Devrin İlkokulunda bir öğretmen, derslere başörtüsüyle gelmeyen kızları dövüyormuş. Ortalık karışıyor.

MURAT : Karışmıyor muhterem kardeşim. Yanılıyorsunuz.

CANAN : Nasıl karışmıyor?
 MURAT : Herkes eninde sonunda ıslah olacaktır, hiç şüphenez olmasın.

CANAN : Sen ne diyorsun bu işe Ayşe?
 AYŞE : Ben her zaman çağdaş olanın yanında

oldum... öte yanda yeni bir dünya dü-
zeni kuruluyor. Bildiğiniz gibi tarihin
sonu geldi.

TAHİR : Aaa, öyle mi? Biz artık post-tarih za-
manlarında mı yaşıyoruz?

NERGİS : Tarihe posta koymak gerekiyor önce.

TAHİR : İyi fikir. Nereden başlamalı?

NERGİS : (MURAT'ı gösterir) Bu heriften başla-
yalım.

MURAT : Teessüf ederim.

CANAN : Ay bence haklı teessüf etmekte. Onun
tarihle ne ilgisi var?!

TUNCAY : Tükendiğimi hissediyorum. Kişisel
dünyamın yıkıldığı yetmiyormuş gibi,
toplumsal inançlarımın da çöktüğünü
görüyorum.

TAHİR : Eh, kaçınılmazdır bu abicim.

TUNCAY : Neden?

TAHİR : Kişisel dünya ile toplumsal hayatını
birbirinden bu kadar uzak tutarsan ikisi
de ayvayı yer sonunda. Ayrılmaz bir
bütünün, bitişik parçaları olmalıdır
bunlar.

TUNCAY : Neymiş o bütün?

TAHİR : Sen.

TUNCAY : Ben mi?

TAHİR : Evet. Sen.

FATOŞ : Tuncay, sevgilim?

MURAT : Fesuphanallah...

FATOŞ : Tuncay... dinle beni... Bu pislikten
uzaklaşabiliriz.

TAHİR : Hangi pislikten?

TUNCAY : Ne diyorsun sen Fatoş?

FATOŞ : Trekulos.

TUNCAY : Ne?

TAHİR : Trekulos dedi galiba.

CANAN : (Güler) Ne demek?

TAHİR : Üç... (Duraklar) Söylemesem daha iyi.
Belki yanlış duydum.

FATOŞ : Trekulos adasında bir evim var benim.
Oraya gidelim. Kitaplarımızı alırız. Zey-

tin ağaçları, deniz, fırtına. Uzaklaşınız
buradan.

TAHİR : Haaa, o Trekulos! Eşek Adası yani...
Ben de ne sandım...

MURAT : Nerede bu tre... şey adası?

FATOŞ : Ege'de. Çayırbeyli'nin karşısı.

MURAT : Yunan adası mı?

FATOŞ : Türk adası.

MURAT : Öyleyse neden Eşek Adası demiyorsu-
nuz da, Tre... şey diyorsunuz?

TAHİR : Treculos?

MURAT : Hıı.

AYŞE : Canım ne önemi var bunun? Fatoş gü-
zel bir şey söylüyor Tuncay'a!

FATOŞ : Hı? Ne dersin Tuncay? Uzaklaşalım
bütün bu pislikten. Doğaya dönelim.

TAHİR : Eşek Adasına gidelim.

NERGİS : Ülkenin bir yerinden başka bir yerine
iderek kaçmış olacaksınız.

TAHİR : Mikis Teodorakis kasetleriniz...

NERGİS : Jorge Luis Borges kitaplarınız...

TAHİR : Arjantin tangolarınız...

NERGİS : Düşleriniz ve karabasanlarınız...

TAHİR : Yabancılaşmanız...

NERGİS : Kişisel dünyanız...

TAHİR : Toplumsal hayatınız...

NERGİS : Hepsini Treculos Adasına götüreceksi-
niz.

TAHİR : Bavul sayısı fazla... Bagaj ağır. Bence
Eşek Adası bu yükü kaldırmayabilir.

TUNCAY : Fatoş?

FATOŞ : Tuncay?

TUNCAY : Gidelim istiyor musun gerçekten?

FATOŞ : Evet. Uzaklaşalım buradan. İyi değilim.

NERGİS : Ama... buradan uzaklaşmıyorsunuz
ki... Buradan oraya gitmiş oluyorsu-
nuz.

MURAT : Eşek Adasında bir medrese açmayı
düşünüyoruz.

TAHİR : Buyrun işte. Buyrun bakalım. (MU-
RAT'a) Hangi amaçla acaba?

MURAT : İlim, irfan oralara da girsin diye.
TAHİR : Çok iyi. Buralara "girdi" zaten iyice. Oraya da girsin.
FATOŞ : Fatoş... gidelim hemen.
FATOŞ : Gel benimle!
CANAN : Bırakın gitsinler. Bırakın gitsinler. Şaşkına çevirdik çocukları.
NERGİS : Ben şaşkın filan değilim.
CANAN : Evet ama sen çocuk filan da değilsin... Olgun bir insansın sen.
TAHİR : (NERGİS'e CANAN'ı gösterir) Bu hanımda iş var valla...
CANAN : Bırakın gitsinler. Kimbilir belki orada biraz soluk alırlar... Kendilerini ve memleketi, insanları ve dünyayı gözden geçirirler. Alay etmeyin onlarla.
TAHİR : Etmiyoruz. Zaten Murat Efendi'den edindiğimiz malumata göre medrese de açılıyoruz.
MURAT : Eski manastırı diskotek yapmışlardı, biz medrese yapıyoruz.
TAHİR : Buyrun buradan yiğin efendiler.
TUNCAY : İyi değilim ben.
FATOŞ : Gidelim. (Sessiz veda sahnesi. Soldan çıkarlar. TAHİR bir kutunun üstüne çıkmıştır. MURAT, AYŞE, FİFİ bir köşede. NERGİS bir başka kutunun üstünde, elinde TAHİR'in kesekâğıdı içinde şişesi. CANAN sahnenin ortasında FATOŞ'la TUNCAY'a el sallar.)
CANAN : Yolunuz açık olsun! Birbirinize iyi bakın. Kırıcı, hırçın, yıkıcı olmayın. Bol bol sevişin çocuklar.
MURAT : Fesuphanallah!
TAHİR : (Elinde dürbün) Treculos Adasına selâm. Zeytin ağaçlarına, gelincik balıklarına, taze şaraplara, Dimitri'ye, Kahveci Dürzü Muhsin'e, Çömlekçi Mari-ka'ya, kocası Aptullah'a, Artin Bey'e, hepsine selâm söyleyin.
NERGİS : İki ay sonra birbirinizden ve o hayat

koşullarından sıkılmayın. Aptallığın nereden kaynaklandığını anlamaya çalışın lütfen.
CANAN : Yolunuz açık olsun çocuklar. (Bir an) Bye bye! (Sessizlik.) İşte... gittiler.
MURAT : Fazla uzaklaşamazlar.
TAHİR : Haydaaa! Kovboy filmi mi çeviriyoruz? "Fazla uzaklaşamazlar!"
MURAT : (Yürür, TAHİR'in karşısında durur, uzun uzun bakar sessizce) Siz...
TAHİR : Buyur?
MURAT : Ne zaman görsem sizi...
TAHİR : Evet?
MURAT : O kesekâğıdına sarılı şişeden bir şeyler içiyorsunuz.
TAHİR : Öyle. İçiyordumdur. Evet. Haklısınız.
MURAT : Halka açık yerlerde, halkın dışardan içerisini göreceği yerlerde, halkın içeriden dışarıyı göreceği yerlerde alkol içmemenizi istiyoruz.
TAHİR : Kim olarak istiyorsunuz?
MURAT : Abdülbasit Abamüslim Akıncıbey'in yeni yönetimi olarak...
TAHİR : İstiyorsunuz?
MURAT : Evet.
TAHİR : Biz de eski yönetime yaranamamış, yeni yönetimi umursamayan ve yönetilmeyi reddeden çoğunluk olarak size aldırılmıyor ve... (Kesekâğıdını kaldırır) ... İçiyoruz. (İçer.)
MURAT : Yarın akşama kadar mühlet veriyorum.
TAHİR : Yarın perşembe!
MURAT : Cuma'ya pırl pırl olacak burası!! Bal dök yala!
AYŞE : Murat?
MURAT : Buyurun Ayşe Bacım? Emrediniz.
AYŞE : Yok estagfuğrullah, öyle değil ama ben şu anda sizin yardımcınız sıfatıyla bele-

MURAT : diyede çalışıyor muyum?
: İstifa etmediğinize göre çalışıyorsunuz demektir. Maaşınızı alıyor musunuz?

AYŞE : Alıyorum elhamdürillah!

MURAT : Hangi kadrodan?

AYŞE : Ben işe girdiğimde uygun açık kadro yoktu. Belediye bandosunda tromboncu kadrosuyla girdim. Halen o kadrodadayım.

MURAT : Yani tromboncu kadrosundan girip başdanışman olarak çalışıp ne maaşı alıyorsunuz aziz bacım?

AYŞE : Uzman kentbilimci maaşı. Canım mesele bu değil ki... karıştırmayın sorunları birbirine!

MURAT : (Küçük bir deftere not alır) Trombon.

AYŞE : Dinleyin beni Murat Bey.

TAHİR : Hoop! Murat Efendi! Birak trombonu da hanımı dinle! Zat-ı alinize hitab ediyor Ayşe Hanımkardeşimiz.

MURAT : Buyrun dinliyorum.

AYŞE : Bir kent... inanca yönetilmelidir. (Sessizlik. AYŞE hariç herkes yavaşça yer değiştirir.)

AYŞE : Bir kent... içinde yaşayan insanların inanç ve ahlâk anlayışına göre düzenlenmeli, yönetilmeli ve süslenip bezemelidir. (Sessizlik. AYŞE hariç herkes yine yavaşça ve hep AYŞE'ye bakarak yer değiştirir.)

AYŞE : (Bir kutunun üstüne oturur. Umarsız, yorgun, MURAT'a bakar) Sizinle çalışabiliriz. Benim bilgimden, deneyimlerimden yararlanabilirsiniz.

MURAT : (Gülümser) Elbette. (Bir an) Elbette.

CANAN : İyi hoş ama bir iki şey açıkta kalıyor.

AYŞE : Her şey hallolur zamanla.

MURAT : (CANAN'a) Neymiş o açıkta kalanlar muhterem bacım?

CANAN : (Yüzünü buruşturur) Bir kere bana bacım filanı deme, tüylerim diken diken

oluyor. Kusacak gibi oluyorum. Ulan bir türlü kurtulamadık bu bacı lâfından be! Yeter! Sağa dönsek bacı, sola dönsek bacı! Nereden bacın oluyorum senin bre mel'un! (TAHİR'le NERGİS alkışlayıp güllerler.)

MURAT : (Sert) Derdinizi anlatın hanım!

CANAN : Ben... cuma öğle vakti köpeğim Zındık ile bu parka gelemeyecek miyim?

MURAT : Efendim, şimdi bunlar mesele değildir. Bunlar taklitçiliktir. Eskiden bu ülkede köpek mi vardı yani, istirahat ederim hanımefendi, şey tenzih ederim, dağlıç —karaman yani, lütfen altın— faiz—mercüme— fasulye meselesini karıştırmayın, biz milli irade ile milli ahlâki ve yüce Allah'ın izniyle inanan insanların şehri—i kasabasını artık yıkılmamak üzere tesis etmek için göreve getirildik.

CANAN : Ben ve köpeğim Zındık, bu parka gelemeyecek miyiz?

MURAT : Mesele bu değil muhterem kardeşim...

TAHİR : Hiyaaa yieoooooop! (Müthiş bir nara. Sessizlik.) Muhterem kardeşimizin sorunu yanıtla. Lütfen. Canım.

MURAT : Ne demişti?

AYŞE : (Otoriter) Bir dakika, bir dakika... (TAHİR'e) Sen çizmeyi aşma Tahir. Bir... bir değişim söz konusu. Burada, zaman içinde bu noktada herkesin sorumlu davranması gerekiyor. Murat Bey'in söylediklerini anlamak ve yerli yerine oturtmak zorundayız. Canan'ın köpeği, senin için filan gibi konuların gündeme gelmesi şimdilik mümkün değil. (Sessizlik.)

TAHİR : Doğru söylüyorsun. Ama... Köpek Canan'ın değil, bu herifindi on dakika önce. Bense yirmi yıldır içki içmiyorum. (Kese-kâğıdından bir şişe gazoz çıkarır, göste-

MURAT TAHIR : tan insanlarsınız siz ha?! Beyin, yürek, omurilik, kık, büzük, taşak hak getire!
: Tövbe estagfuğrullah!
: Korkma. Sana bir şey olmaz. Çarpılır-
sam ben çarpılırım.

CANAN MURAT AYŞE : İyi ama ne olacak şimdi?
: (Öfkeli) Temizlenecek buraları.
: (MURAT'a) Elbette. Öfkeye mahal yok.
Haydi, çok geç oldu. Gidip bu konuda
bir toplantı yapalım. Sana bir brifing ve-
reyim.

MURAT : Akşam şerifler hayrolsun. (AYŞE ile
MURAT soldan çıkarlar.)

CANAN TAHIR : Gidiyorlar.
: (Gülümser) Fazla uzaklaşamazlar. (Hep-
si güler.)

CANAN : (Uzun zamandır hiç konuşmadan bir ku-
tu-heykelin üstüne tüneyip seyirciyi seyre-
den NERGİS'e bakar. TAHİR'e döner.) Ne
yapacağız?

TAHIR : (Bir heykelin kapağını açar, bir sövalye
şapkası çıkarır, giyer. Dürbünü çıkarır, kol-
tuğunun altına sıkıştırır. Bir çift kalın çiz-
me çıkarıp giyer. Kırmızı, altın yıldızlı bir
üniforma çıkarır, apoletler, madalyalar, ve-
sair. Giyer. Bir kılıç çıkarır, kuşanır. Ku-
tu-heykelin üstüne çıkar. CANAN'a bakar.)
Direneceğiz.

CANAN : İyi. (Sessizlik.) Bence bir sakıncası yok.
Direnmeyi severim. Uyumayı sevmiyor-
rum: Uykuyu sevmek istiyorum ama...
uyuyamıyorum bildiğiniz gibi. (Köpeğe
bakar. Elindeki tasmanın ucunda) Şimdi...
bunun adı Fifi mi, Zındık mı? (TAHIR'e
bakar.) Direnecek miyiz?

TAHIR : (Bir başka heykelin üstünde, dürbünle
uzakları inceler.) Mecburuz. (Sessizlik.)
Bütün parklarımıza girildi. Bütün kedilerimiz,
köpeklerimiz terk edildi. Bizi bi-
le itip kakmaya başladılar. Bütün güç
ellerinde artık.

CANAN : Neredeyse.
TAHIR : Neredeyse.
(CANAN, köpeği alıp yavaşça sağdan çıkar
gider. Sahnede yalnızca TAHİR ile NER-
GİS kalmıştır. NERGİS oturduğu yerden
seyirciye bakar. TAHİR elindeki antika dür-
bünle, seyircinin üstünde bir yerlere..
Işık yiter. Geri geldiği zaman sahnede yal-
nızca NERGİS vardır.)

NERGİS : (Üstünde çöpçü üniforması, elinde çalı sü-
pürge, furuş) Biyoloji okuyordum, bir de
baktım çöpçü olmuşum. Biyoloji'nin bil-
lim olmadığını söylüyor yeni yöneticilerimiz.
Darwin Teorisi de palavraymış. Biyoloji yok,
evrim yok, devrim yok, heykel yok, felsefe yok... Tahir Abiniri
düşkenti, giderek bir kâbuskente dö-
nüştü. Onu da çöpçü kadrosundan işe
aldılar. Elinde bir süpürge dolanıp du-
ruyor ortalıkta. Yıllardır gazoz içen
adam rakıya başladı. Sabahtan başlıyor
içmeye, sarhoş. Fatoş'la Tuncay o ada-
ya yerleştiler iyice. Geçenlerde mektup
geldi. Bir butik-bar açmışlar. Alt kat bu-
tik, üst kat bar. Hepimizi davet ediyor-
lar. Ayşe, Murat'la evlendi. Bazen örtü-
yor başını, bazen örtmüyor. Tutucu mo-
dernlerimizden. Altı kaval, üstü Şişha-
ne... Murat, iman diye diye ilerledi yeni
mesleğinde. Hakkında yolsuzluk dosya-
sı bir çuval. Ama dokunulmazlığı var
şimdilik sanki. Canan aynı Canan! Zın-
dık'ı alıp eve götürdüğünden bu yana
uykuları da düzene girmiş birazcık. Geçer
bu kötü günler, biz daha neler gör-
dük diyor, ama Tahir Abi'yle beni çöpçü
olarak görünce ağladı. Çöpçülüğü kü-
çümsediğinden değil, iyi bir çöpçü kötü
bir genel müdürden iyidir. Bunu hepimiz
biliyoruz. Canan ağladı ve çocuklar
dedi, çok yaraşmış bu kıyafet size. Bu

işin arkasında büyük bir haksızlık yatsa bile bu adamların sizi yenmesi mümkün değil, çünkü ne giyseniz yaraşiyor. Böyle dedi. Tahir'le güldüler. Bahçıvan kadrosundan işe alınan müzisyen bir dostum var: Yahya. O da parkta çimenleri suluyor şimdi. Tromboncu kadrosundan işe alınıp uzman çevreci daruşman maaşı alan Ayşe Hanım'sa görevinin başında. Tahir Abiye sordum bu ne biçim iş diye... Bunlar küçük işler dedi. Asıl çirkinliğin yüreği bambaşka bir yerde. Çirkinliğin yüreği olur mu? Oluyor demek ki? Peki ama nerede sizce çirkinliğin yüreği?
(Sessizlik.)

(Sağdan TAHİR girer elinde süpürgesi. Bir köşede yığılı duran heykel kutuların üstüne ilişiyor. Yorgun, NERGİS'e bakar, güllümserler. Bir an. Müzik başlar. Bir akordeon, bir klarnet sesi. Hüznümlü bir şarkı. İlk dörtlüğün iki satırını TAHİR söyler, üçüncü satırın başında NERGİS de katılır şarkıya.)

ŞARKI

Ben bu teferrüde başkalfa oldum
Yolumu öğrendim erkânın buldum
Fundanın kıymetin ben şimdi bildim
Süpürgeler süpürgeler iyi meydan süpürgeler

*(NERGİS'le TAHİR birbirleriyle, süpürge-
leriyle dans ederek, sakın, hülyalı sürdürür-
ler şarkılarını.)*

ŞARKI

Funda dedikleri bir yanardağdır
Firavun'dan kalma bir eski kârdır
Bu garib çingene çok ustakârdır
Süpürgeler süpürgeler iyi meydan süpürgeler...

(Şarkının sonuna doğru, oyuncuların üstündeki ışık azalırken, sahnenin sağ arkasındaki yığılı kutu-heykellerin üstündeki ışık artar. Şarkı bittiği zaman sahne karanlıktır. Yalnızca yığılı kutu-heykellerin üstünde parlak bir spot.)

PERDE

Mclean, Virginia
14 Aralık 1994